ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ

University of East London

Anonymous Marking Form

ASSIGNMENT TITLE	Ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στην Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.)			
Student Number	2021221			
Course	BA SE			
Module Title	ED6000 Ανεξάρτητο ερευνητικό σχέδιο εργασίας			
Module Leader				
Submission Date				
Number of Words Used (please indicate)	7.421			
Level (circle as appropriate)	**1**	**2**	**3**	**MA**
Signature of Marker	*Παπαδόπουλος Νικόλαος*	**Mark**		

ΕΝΤΥΠΟ ΓΝΗΣΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η εργασία που παραδίδω είναι αποτέλεσμα αποκλειστικά δικής μου προσπάθειας.

ΚΩΔΙΚΟΣ UEL	2021221
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	BA SE
ΕΞΑΜΗΝΟ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ED6000 Ανεξάρτητο ερευνητικό σχέδιο εργασίας
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στην Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.)
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	

Ημερομηνία		**Κωδικός UEL**	2021221

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η εργασία που παραδίδω είναι αποτέλεσμα αποκλειστικά δικής μου προσπάθειας.

ΚΩΔΙΚΟΣ UEL	2021221		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ED6000 Ανεξάρτητο ερευνητικό σχέδιο εργασίας		
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στην Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.)		
Ημερομηνία		**Κωδικός UEL**	2021221

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στην Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ τον επόπτη μου
και όλους τους καθηγητές κι τις καθηγήτριες
που προσέφεραν την πολύτιμη βοήθειά τους
για την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας μου.

Πίνακας περιεχομένων

Αρκτικόλεξα 10
Περίληψη 11
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή : Θέμα, Σκοπός και Ερευνητικά Ερωτήματα 12
Α Μέρος: Θεωρητικές Προσεγγίσεις 14
Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση 14
2.1 Παράλληλη Στήριξη – Συνδιδασκαλία 14
2.2 Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών 15
Κεφάλαιο 3: Επισκόπηση Παλαιότερων Ερευνών 17
Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία Έρευνας 20
Κεφάλαιο 5: Ηθικά Ζητήματα 23
Β Μέρος: Ερευνητική Προσέγγιση: 25
Κεφάλαιο 6: Ανάλυση Ευρημάτων 25
6.1 Δημογραφικά Στοιχεία 25
6.2 Ποια επιμόρφωση, πέρα των βασικών σπουδών τους, έχουν λάβει οι Ειδικοί Παιδαγωγοί για την εφαρμογή Παράλληλης Στήριξης; 29
6.3 Ποια είναι η στάση των εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής απέναντι στο πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση; 31
6.4 Ποιοι είναι οι τομείς που οι Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης θεωρούν σημαντικούς για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης; 42
Κεφάλαιο 7: Συζήτηση 44
Κεφάλαιο 8: Συμπεράσματα 46
Βιβλιογραφία 48
Παράρτημα 55
1. Φόρμα Ενημέρωσης Συμμετεχόντων 55
2. Φόρμα Συγκατάθεσης Συμμετεχόντων 55
3. Ερωτηματολόγιο 56

Πίνακες

1. Φύλο 22
2. Ηλικία 22
3. Ιδιότητα 23
4. Σημειώστε τον ανώτερο τίτλο σπουδών σας 24
5. Σχέση Εργασίας: 24
6. Έχετε επιμορφωθεί για το πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης: 25
Πίνακας 6α - 9 26
10. Σύνολο χρόνων της εκπαιδευτικής σας εμπειρίας: 27
11. Χρόνια υπηρεσίας στην Ειδική Αγωγή 28
12.Χρόνια υπηρεσίας στην Παράλληλη Στήριξη 28
13. Πόσο προετοιμασμένος/η ήσασταν να δουλέψετε σε ένα περιβάλλον Παράλληλης Στήριξης 28
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλάισια της Παράλληλης Στήριξης 29
15. Σας βοήθησε η συνεργασία σας με τον εκπαιδευτικό της τάξης για να ανταποκριθείτε αποτελεσματικότερα στις ανάγκες των μαθητών που στηρίζετε; 30
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε στην ανάπτυξη δεξιοτήτων 31
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις 34
18. Ποια είναι η γνώμη σας για τη χρησιμότητα του θεσμού της Παράλληλης Στήριξης; 37
19. Ποιες αλλαγές προτείνετε για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από 1 απαντήσεις) 38
20. Το σχολείο σας διαθέτει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες; 39
21. Το σχολείο σας διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες; 39

Αρκτικόλεξα

ΑμΕΑ = Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

ΓΠ = Γενικός Παιδαγωγός

ΕΕΑ = Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

ΕΠ = Ειδικός Παιδαγωγός

ΚΕΔΔΥ = Κέντρο Διάγνωσης, Διαφοροδιάγνωσης και Υποστήριξης

Κωδ: Κωδικοποίηση στο Excel/ SPSS

ΠΕ = Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

ΠΠΣ: Πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης

ΠΣ = Παράλληλη Στήριξη

ΣΠΣ: Συνοδός Παράλληλης Στήριξης

Περίληψη

Η συγκεκριμένη εργασία με τίτλο “Ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στην Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.)” διερευνά τις απόψεις των εν ενεργεία συνοδών παράλληλης στήριξης πάνω στο πρόγραμμα της Παράλληλης Στήριξης μέσω έρευνας που βασίστηκε στην διανομή ερωτοματολογίου.

Στο Κεφάλαιο 1 γίνεται αναφορά στο θέμα της εργασίας, τον σκοπό της, τα ερευνητικά ερωτήματα που δημιουργήθηκαν καθώς και οι ερευνητικές υποθέσεις βάση παλαιότερων ερευνών.

Έπειτα, η εργασία χωρίζεται στο Α Μέρος, το οποίο αποτελεί την θεωρητική προσέγγιση . Στο Κεφάλαιο 2 , γίνεται η βιβλιογραφική ανασκόπηση , με την παράθεση ορισμών από τη σύγχρονη βιβλιογραφία για την Παράλληλη Στήριξη και την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών.

Στο Κεφάλαιο 3 παρουσιάζονται παλαιότερες έρευνες και μελέτες σχετικές με το θέμα της συγκεκριμένης εργασίας.

Στο Κεφάλαιο 4 αναλύεται η Μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στην έρευνα.

Τέλος στο Κεφάλαιο 5, καταγράφεται ο τρόπος με τον οποίο προστατεύτηκαν τα πρσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων καθώς και τα ηθικά ζητήματα της έρευνας.

Στη συνέχεια, το Β Μέρος, αφορά την ερευνητική προσέγγιση. Συγκεκριμένα, στο Κεφάλαιο 6 αναλύονται τα ευρήματα της έρευνας μέσω του στατιστικού προγράμματος SPSS.

Στο Κεφάλαιο 7 γίνεται συζήτηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και το Κεφάλαιο 8 καταλήγει στα γενικά συμπεράσματα της έρευνας.

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή : Θέμα, Σκοπός και Ερευνητικά Ερωτήματα

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνηθούν οι στάσεις, οι αντιλήψεις και η επιμόρφωση των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης σε δομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Για να γίνει κατανοητό το θέμα της εργασίας, αξίζει να γίνει αναφορά στην νομοθεσία της Ειδικής Αγωγής, όπως και στον ορισμό των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Το 2000 ο νόμος περί Ειδικής Αγωγής, ορίζει τους μαθητές με ΕΕΑ ως άτομα με εμφανή δυσκολία στην μάθηση και την προσαρμογή, καθώς με κύριο χαρακτηριστικό τους τις σωματικές, διανοητικές, ψυχολογικές, συναισθηματικές, αλλά και κοινωνικές δυσκολίες (Ν. 2718/2000).

Το 2008 ο νόμος 3699/2008 ορίζει την Ειδική Αγωγή ως "*ένα σύνολο από* εκπαιδευτικές υπηρεσίες για τους μαθητές με ιδιαιτερότητες και επίσημα διαγνωσμένες *ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.*"

Σύμφωνα με την Δροσινού (2001), τα χαρακτηριστικά των παιδιών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες είναι η νοητική ανεπάρκεια/καθυστέρηση, τα πολύ σοβαρά προβλήματα όρασης / ακοής, τα προβλήματα λόγου / ομιλίας, τα σοβαρά νευρολογικά / ορθοπεδικά προβλήματα υγείας, οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, πχ δυσλεξία, δυσαριθμησία, δυσγραφία, οι σύνθετες γνωστικές/συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και οι διαταραχές αυτιστικού φάσματος, υψηλής ή χαμηλής λειτουργικότητας.

Η συνεκπαίδευση εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1997) και ορίζεται ως η προσπάθεια για συμβίωση και συνδιδασκαλία παιδιών με και χωρίς Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες στις γενικές τάξεις όλων
των βαθμίδων εκπαίδευσης , με την συνεχή παρουσία Ειδικών Παιδαγωγών , οι οποίοι έχουν την ευθύνη παροχής εκπαιδευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης (Λιοδάκης, 2000)

Στην Ελλάδα, μετά την ψήφιση των νόμων του 2000 και 2008, οι μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχουν το δικαίωμα να φοιτήσουν είτε σε γενική τάξη ενός σχολείου γενικής εκπαίδευσης χωρίς υποστήριξη, είτε σε γενική τάξη ενός σχολείο γενικής εκπαίδευσης με παράλληλη στήριξη (συνεκπαίδευση), είτε σε τμήματα ένταξης μέσα στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης είτε σε ειδικές δομές.

Ο νόμος 3699/2008, ορίζει πως «Η παράλληλη στήριξη παρέχεται σε μαθητές που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης, σε μαθητές με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο ΕΑΕ (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης) ή

όταν η παράλληλη στήριξη καθίσταται απαραίτητη – βάσει της γνωμάτευσης του ΚΕΔΔΥ εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών. Στην τελευταία περίπτωση η στήριξη από ειδικό εκπαιδευτικό μπορεί να γίνεται σε μόνιμη και προγραμματισμένη βάση. Την παράλληλη στήριξη εισηγείται αποκλειστικά το οικείο ΚΕΔΔΥ το οποίο με γραπτή γνωμάτευσή του καθορίζει τις ώρες ΠΣ κατά περίπτωση. Οι αιτήσεις για παράλληλη στήριξη υποβάλλονται στη διεύθυνση του σχολείου και μέσω της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης διαβιβάζονται στη Διεύθυνση ΕΑΕ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για έγκριση και προγραμματισμό εκτέλεσης. Ο χρόνος υποβολής αιτήσεων ΠΣ ορίζεται από την ημερομηνία εγγραφής στο σχολείο μέχρι την 20η Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους» (5ΦΕΚ 199/Α/2.10.2008, 3503).

Με βάση τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, τα ερευνητικά ερωτήματα που αναμένεται να απαντηθούν για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας είναι:

1) Ποια είναι η στάση των εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής απέναντι στο πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;

2) Ποια επιμόρφωση, πέρα των βασικών σπουδών τους, έχουν λάβει οι Ειδικοί Παιδαγωγοί για την εφαρμογή Παράλληλης Στήριξης;

3) Ποιοι είναι οι τομείς που οι Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης θεωρούν σημαντικούς για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης;

Τα παραπάνω ερωτήματα , λαμβάνοντας υπόψιν παλαιότερες έρευνες που διεξάχθηκαν και οι οποίες θα αναλυθούν παρακάτω, μπορούν να λάβουν τις εξής Ερευνητικές Υποθέσεις:

1) Οι εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής αναμένεται να εμφανίσουν δισταγμό στην εφαρμογή προγράμματος Παράλληλης στήριξης, εξαιτίας ελλιπούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

2) Οι Ειδικοί Παιδαγωγοί, πέρα των βασικών σπουδών τους, ενδέχεται να έχουν παρακολουθήσει ετήσια σεμινάρια κι επιμορφώσεις πάνω στην Ειδική Αγωγή , αλλά και έχουν προχωρήσει τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακή εξειδίκευση στον ίδιο τομέα, χωρίς όμως να έχουν λάβει γνώσεις αποκλειστικά στην εφαρμογή της Παράλληλης Στήριξης,

3) Για τη βελτίωση του Προγράμματος Παράλληλης Στήριξης, οι εκπαιδευτικοί τείνουν να προτείνουν την ενίσχυση υποδομών και εξοπλισμού του σχολείου στο οποίο εργάζονται.

Α Μέρος: Θεωρητικές Προσεγγίσεις

Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

2.1 Παράλληλη Στήριξη – Συνδιδασκαλία

Για να επιτευχθούν οι στόχοι εκπαίδευσης των μαθητών με ΕΕΑ που φοιτούν στα τμήματα Γενικής Εκπαίδευσης, συχνά υπάρχει συνεργασία ενός εκπαιδευτικού Γενικής Αγωγής με έναν Ειδικής Αγωγή. Το μοντέλο αυτό, που ορίζεται ως συνδιδασκαλία , απαιτεί τη σωστή συνεργασία και τον προγραμματισμό για όλα τα θέματα και τις δυσκολίες που μπορούν να εμφανιστούν σε μία σχολική τάξη (Friend, Bursuck, Cook, 2009, 2012).

Στόχοι της συνδιδασκαλίας είναι η αύξηση των επιλογών που έχουν να κάνουν με την εκπαίδευση σε όλους τους μαθητές, την ενθάρρυνση συμμετοχής σε δραστηριότητες των παιδιών με ΕΕΑ και μη, καθώς και την θετική σχολική εξέλιξη των μαθητών με ΕΕΑ (Mastropieri, Scruggs, Graetz, Norland, Gardizi & McDuffie, 2006).

Τα μοντέλα συνδιδασκαλίας είναι αρχικά ο ένας διδάσκει και ένας βοηθάει (one teaching, one assisting) : ο ένας εκπαιδευτικός πραγματοποιεί διδασκαλία και ο άλλος λύνει τις απορίες και τα προβλήματα των μαθητών , έπειτα ο ένας διδάσκει και ένας παρατηρεί (one teaching, one observing) : ενώ ο ένας εκπαιδευτικός διδάσκει, ο άλλος παρατηρεί τη συμπεριφορά των μαθητών, καθώς και την ανταπόκρισή τους στο γνωστικό αντικείμενο που διδάσκεται, στη συνέχεια η ομαδική διδασκαλία (teaming) : και οι δύο εκπαιδευτικοί έχουν από κοινού της ευθύνη για το σωστό σχεδιασμό της διδασκαλίας. Μοντέλα συνδιδασκαλίας είναι ακόμα, οι σταθμοί διδασκαλίας (station teaching) : οι εκπαιδευτικοί διατηρούν την τάξη τους, με τον καθένα τους να ασχολείται με τη δική του διδασκαλία, η παράλληλη διδασκαλία (parallel teaching): οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν και σχεδιάζουν
μαζί τη διδασκαλία τους, όμως ο κάθε ένας διδάσκει διαφορετικές ομάδες μαθητών, και τέλος η εναλλακτική διδασκαλία (alternative teaching): οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν σε ομάδες μαθητών με τη μέθοδο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας (Μαυροπαλιάς, 2013)

Η Παράλληλη Στήριξη έχει στόχο να αυτονομηθεί ο μαθητής με ΕΕΑ στην τάξη που ανήκει σε Σχολεία Γενικής Εκπαίδευσης. Συχνά ταυτίζεται με τον όρο της συνεκπαίδευσης, σύμφωνα με τον οποίο ο καθένας ανήκει, γίνεται δεκτός και υποστηρίζεται από το σχολείο, με πλήρη αποδοχή της διαφορετικότητας και των ιδιαιτεροτήτων του (Τάφα, 1998). Η διαφορά των δύο όρων έγκειται στο γεγονός πως το μοντέλο της συνεκπαίδευσης δεν είχε την ίδια εφαρμογή σε όλα τα σχολεία. Κάθε σχολείο εφάρμοζε τη συνεκπαίδευση με κριτήριο το πόσες και ποιες περιπτώσεις μαθητών με ΕΕΑ είχε, το ειδικό προσωπικό που συνεργαζόταν αλλά και τα μέσα (υλικά και τεχνολογικά) που διέθετε.

Σύμφωνα με τον Norwich , τα μοντέλα της συνεκπαίδευσης είναι : 1. Μοντέλο πλήρους συνεκπαίδευσης: καλλιέργεια συνύπαρξης, αποδοχή διαφορετικότητας, μηδενικές διακρίσεις, 2. Μοντέλο συμμετοχής ΑμΕΑ και μη, σε τμήματα γενικής αγωγής, με παράλληλη βοήθεια από ειδικούς, 3. Μοντέλο έμφασης και εστίασης στις ατομικές, μοναδικές ανάγκες κάθε μαθητή ,4. Περιοριστικό Μοντέλο : μαθητές με ΕΕΑ φοιτούν σε ειδικά σχολεία / τάξεις.

Όσο αφορά το πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης – Συνεκπαίδευσης , θα πρέπει αρχικά ο μαθητής να έχει λάβει επίσημη διάγνωση από το Κέντρο Διάγνωσης, Διαφοροδιάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ). Ο διευθυντής του σχολείου στο οποίο φοιτά ο μαθητής, υποβάλλει την αίτηση των γονέων για παροχή Παράλληλης Στήριξης στο Υπουργείο Παιδείας (Ν. 3699/2008)

2.2 Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών

Η τεχνολογική πρόοδος των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με τις νεότερες επιστημονικές εξελίξεις , διαφοροποιεί την φύση του επαγγέλματος του παιδαγωγού, από τη στιγμή που ο εκπαιδευτικός πρέπει πλέον να εστιάζει κυρίως στη διαρκή του επιμόρφωση για να είναι ικανός να ακολουθήσει τις διαφοροποιήσεις από το παρελθόν (Βενιοπούλου, 2014, Ξωχέλλης. 2005, Χατζηδήμου, 2012)

Στην Ελλάδα, το 2010 ψηφίστηκε ο νόμος 3848/19.05.2010 σχετικά με την επιμόρφωση και διά βίου μάθηση , με τον οποίο αναβαθμίζεται ο ρόλος του εκπαιδευτικού και καθιερώνονται κανόνες αξιοκρατίας στον χώρο της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η δια βίου μάθηση είναι αποτέλεσμα της αρχικής και της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης (Κελπανίδης, Βρυνιώτη, 2004) και η επιμόρφωση κρίνεται αναγκαία για να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να ανταποκριθεί στον ρόλο του (Μπαλίτα, 2014) Η επιμόρφωση ορίζεται ως "*μια διαρκής διαδικασία που δεν σταματά, με* εναρκτήρια περίοδος αυτής της διαδικασία είναι η ανάληψη των βασικών *καθηκόντων ενός εκπαιδευτικού*" (Χατζηδήμου, 2011)

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Eraut, 1990) αναφέρεται στους εξής στόχους της επιμόρφωσης: στη βελτίωση γνωστικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, στην κατανόηση νέων κοινωνικών καταστάσεων και συνθηκών, την προετοιμασία για παροχή βοήθειας στους μαθητές ώστε να ξεπεράσουν οποιαδήποτε δυσκολία αντιμετωπίσουν, την απόκτηση επιπλέον προσόντων, την βελτίωση διδακτικού επιπέδου και την ανάπτυξη και βελτίωση των διδακτικών ικανοτήτων.

Τόσο στην ελληνική , όσο και την ξενόγλωσση βιβλιογραφία έχουν διαμορφωθεί τα

μοντέλα της Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, τα οποία είναι:
1. Τεχνοκρατικό Μοντέλο: Στοχεύει στην μεθοδολογία της διδασκαλίας. Ο εκπαιδευτικός ενδιαφέρεται κυρίως για το τι και πώς θα διδάξει, καθώς και για την διαχείριση της τάξης.
2. Ερμηνευτικό Μοντέλο: Προσεγγίζει υποκειμενικά την εκπαίδευση. Ο εκπαιδευτικός περνάει από στάδια διερεύνησης του τι να διδάξει ώστε να αναπτύξει συγκεκριμένες γνώσεις, ποιες είναι οι αξίες που πρέπει να μεταδώσει στους μαθητές του μέσα από τη σχολική κοινότητα, πώς μπορεί ο ίδιος να διαμορφώσει προσωπικότητες και ποιο τελικά είναι το αληθινό νόημα της εκπαίδευσης
3. Στοχαστικό – Κριτικό Μοντέλο: Έχει κέντρο την ηθική&πολιτική διάσταση της εκπαίδευσης, αναλύει τις αμφιβολίες των εκπαιδευτικών, αναζητά εναλλακτικές επιλογές διδασκαλίας. Ο εκπαιδευτικός αναρωτιέται ποιος έχει το αληθινό κέρδος από το σχολείο και τις κοινωνικές του λειτουργίες.

Κεφάλαιο 3: Επισκόπηση Παλαιότερων Ερευνών

Η βιβλιογραφία αναφέρει διάφορες έρευνες που έχουν προηγηθεί της συγκεκριμένης, με την διατριβή του Μαυροπάλια (2013) να διερευνά τη δομή και τα χαρακτηριστικά της παράλληλης στήριξης, τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και την αξιολόγηση του θεσμού αυτού. Για τις ανάγκες της έρευνάς του, σχεδιάστηκαν δύο ερευνητικές μεθοδολογίες, μία ποσοτική μέσω ερωτηματολογίου και μία ποιοτική μέσω ημιδομημένης συνέντευξης. Στην πρώτη μέθοδο ερωτήθηκαν 236 συνοδοί παράλληλης στήριξης και στην δεύτερη 14 εκπαιδευτικοί γενικής και ειδικής αγωγής. Τα
αποτελέσματα έδειξαν πως οι ΣΠΣ χαρακτήρισαν το πλαίσιο της Παράλληλης Στήριξης ως α) εργασία που αναπτύσσει τις γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες του μαθητή με ΕΕΑ, β) πρόγραμμα που βελτιώνει τις προφορικές και γλωσσικές του δεξιότητες, γ) πρόγραμμα ενίσχυσης της αυτονομίας και της αυτό-εξυπηρέτησης, αλλά και δ) ως ένα πρόγραμμα με σκοπό τη φύλαξη του μαθητή με ΕΕΑ. Ακόμα, η πλειονότητα των εκπαιδευτικών θεώρησε πως πρέπει να υπάρξει ουσιαστική επιμόρφωση τόσο σε θέματα Ειδικής Αγωγής, όσο και στην λειτουργία της Παράλληλης Στήριξης. Τέλος, σημαντικούς παράγοντες για τη βελτίωση του προγράμματος ΠΣ ανέφεραν πως πρέπει να υπάρξουν θεσμικές παρεμβάσεις, ανάπτυξη υποδομών αλλά και διεύρυνση του προγράμματος ΠΣ.

Όσο αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, η Παπαναούμ το 2003 διεξήγαγε έρευνα για τις αντιλήψεις και τις εκτιμήσεις των εκπαιδευτικών για την επιμόρφωση . Τα ερευνητικά αποτελέσματα έδειξαν πως η ανάγκη για επιμόρφωση είναι πολύ μεγάλη στους τομείς ψυχολογίας, παιδείας, διδακτικής μεθοδολογίας, γνωστικών αντικειμένων, αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών, παιδαγωγικής κατάρτισης , αξιολόγησης μάθησης και
συνεργασίας με γονείς.

Επιπρόσθετα, το δείγμα που εξέτασε με την έρευνά της η Παπανικολάου (2018) , έδειξε πως οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την συνεκπαίδευση αποκτούν περισσότερο θετικό πρόσημο, όσο αυξάνεται η επιμόρφωσή τους σε θέματα Ειδικής Αγωγής
και Παράλληλης Στήριξης. Όσο αφορά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Ειδικοί Παιδαγωγοί για τη σωστή εφαρμογή της συνεκπαίδευσης , η πλειονότητά τους εκτίμησε πως οι σχολικές υποδομές δεν είναι οι πλέον κατάλληλες για την πρόσβαση και ασφάλεια των παιδιών με αναπηρία ή ΕΕΑ, όπως και ότι οι σχολικές τάξεις δεν έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό όσο αφορά τα οπτικοακουστικά μέσα. Στο τελευταίο, η συγκεκριμένη έρευνα

ταυτίστηκε με την έρευνα της Πατσίδου (2011), στην οποία οι συνοδοί Παράλληλης Στήριξης υποστήριξαν πως δεν υπάρχει η κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή και ο κατάλληλος εκπαιδευτικός εξοπλισμός για τη διδασκαλία παιδιών με ΕΕΑ.

Οι Παντελιάδου και Λαμπροπούλου (2007) έδειξαν στην έρευνά τους πως οι εκπαιδευτικοί είναι μεν θετικοί στην ένταξη των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες, είναι αρνητικοί στην ένταξη των μαθητών με οπτικές αναπηρίες δε.

Το 2009 οι Damore & Murray έκαναν έρευνα σε 20 σχολεία του Σικάγο με δείγμα 118 εκπαιδευτικών. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως τόσο οι εκπαιδευτικοί γενικής αγωγής, όσο και οι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής έχουν θετική στάση απέναντι στη συνεκπαίδευση , με τους τελευταίους να διαμορφώνουν πιο υψηλό ποσοστό. Σε παρόμοια συμπεράσματα κατέληξε η έρευνα των Αβραμίδη και Καλύβα το 2007, στην οποία οι εκπαιδευτικοί κρατούσαν θετική στάση απέναντι στον θεσμό της συνεκπαίδευσης, τονίζοντας πως όλα τα παιδιά έχουν ίσα δικαιώματα στις γενικές τάξεις, είτε ανήκουν στους μαθητές με ΕΕΑ είτε όχι.

Οι Scruggs, Mastropieri & Mcduffie μέσα από τη μελέτη τους το 2007 κατέληξαν στους εξής παράγοντες που, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς που έλαβαν μέρος στην έρευνά τους, προάγουν την πετυχημένη εφαρμογή της συνεκπαίδευσης: α) η συνεργασία με τον Γενικό Παιδαγωγό, β) να υπάρχει ο κατάλληλος χρόνος για να προετοιμαστούν για τη διδασκαλία, γ) να υπάρχει αμοιβαίος σεβασμός, δ) να συμμετέχουν εθελοντικά σε προγράμματα Παράλληλης Στήριξης και ε) να υπάρχει μία κοινή φιλοσοφία για τις αρχές διδακτικής και της διαχείρισης τάξης .

Σύμφωνα με τους De Boer, Pijl & Minnaert το 2011, οι εκπαιδευτικοί ΓΑ αμφιβάλλουν για τις ικανότητές τους στην διδασκαλία μαθητών με ΕΕΑ, παρόλα αυτά , πιστεύουν πως αυτοί πρέπει να έχουν την ευθύνη για το σχεδιασμό της διδασκαλίας, σε αντίθεση με τους ΕΠ, οι οποίοι νιώθουν πως έχουν την υποχρέωση να διαφοροποιούν την διδασκαλία τους για τους μαθητές με ΕΕΑ και να είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της προόδου μόνο αυτών των μαθητών.

Στην Βρετανία, οι εκπαιδευτικοί έχουν αναπτύξει θετική αντίληψη για τη συνεκπαίδευση, αλλά διαφοροποιούν τη στάση τους με βάση το είδος της ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης του μαθητή (Clough, Lindsay- Αβραμίδης, Καλύβα, 2006).

Στην έρευνα της Mastropieri (2005) έγινε φανερό πως η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής εκπαίδευσης βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα, όσο αφορά την εφαρμογή ενός προγράμματος Παράλληλης Στήριξης. Συγκεκριμένα, θεωρούν πως η εκπαίδευσή τους δεν επαρκεί ώστε να πραγματοποιηθεί η Παράλληλη Στήριξη και να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα, για αυτό και επιθυμούν να λάβουν επιμόρφωση και

περαιτέρω εκπαίδευση στην συνδιδασκαλία, την ένταξη, τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και την ειδική αγωγή γενικότερα.

Η Κατσαντά (2005) διεξήγαγε έρευνα στον νομό Αιτωλοακαρνανίας , σε καθηγητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σύμφωνα με αυτούς, η επιμόρφωση έχει σημαντικότατο χαρακτήρα, αφού συνδέει τις αδυναμίες των βασικών σπουδών με τους σύγχρονους ρυθμούς της εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί τόνισαν τη σημασία της επιμόρφωσης στο κομμάτι της προσαρμογής των διδακτικών τους μεθόδων στα νέα δεδομένα κι εξελίξεις.

Η σημασία της επιμόρφωσης και η σύνδεσή της με την εκμάθηση και ανανέωση των παγιωμένων διδακτικών μεθόδων είναι ένα από τα ευρήματα της μελέτης των Υφαντή και Βοζαίτη (2007). Οι εκπαιδευτικοί σε αυτή την έρευνα, θεωρούν την επιμόρφωση ως το μέσο συμπλήρωσης των κενών της βασικής τους εκπαίδευσης.

Τέλος, ο Αγαλιώτης (2007) μελέτησε δείγμα από καθηγητές που άνηκαν τις δύο πρώτες βαθμίδες εκπαίδευσης από οκτώ νομούς της Ελλάδας. Η έρευνα έδειξε την μεγάλη ανάγκη των εκπαιδευτικών να κάνουν πρακτικές εφαρμογές στις επιμορφώσεις, ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους , πέρα από το θεωρητικό πλαίσιο των αρχικών σπουδών τους.

Η συγκεκριμένη έρευνα διαφέρει ως προς το θέμα , αλλά και το δείγμα από τις παλαιότερες έρευνες που έχουν γίνει. Αρχικά, το δείγμα της θα αφορά αποκλειστικά εν ενεργεία Συνοδούς Παράλληλης Στήριξης , που εργάζονται αυτή τη στιγμή σε δομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε όλη την Ελλάδα. Σίγουρα οι Ειδικοί Παιδαγωγοί όλων των βαθμίδων , θα βρίσκονται σε θέση να εκφέρουν άποψη σχετικά με το πρόγραμμα της Παράλληλης Στήριξης, όμως η έρευνα αυτή επικεντρώνεται στις πραγματικές συνθήκες της εφαρμογής του προγράμματος. Οι διαφορές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι αρκετές, για αυτό θα αποκλειστούν από το δείγμα ακόμα και οι Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης που εργάζονται σε Γυμνάσια και Λύκεια .

Έτσι, η έρευνα διαφοροποιείται ως προς την ειδικότητα του δείγματος ως εργαζόμενου Ειδικού Παιδαγωγού ως συνοδού εν ενεργεία, καθώς και η εκπαιδευτική δομή στην οποία εργάζεται αυτή τη στιγμή, δηλαδή σε δομή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και όχι προσχολική αγωγής ή μέσης εκπαίδευσης. Με αυτό τον τρόπο, ανοίγει ένα νέο μονοπάτι μελλοντικών ερευνών σχετικό με τη σύγκριση για τις διαφοροποιήσεις του προγράμματος στις διάφορες δομές εκπαίδευσης , αλλά και τις απόψεις εν ενεργεία και εν δυνάμει συνοδών .

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία Έρευνας

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελεί μία ερευνητική εργασία. **.** Συγκεκριμένα, προσπάθησε να προσδιορίσει βασικά ζητήματα στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης , καθώς και να κατανοήσει ή κι να εξηγήσει τις σχέσεις μεταξύτου ρόλου των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης και των υπολοίπων ερευνητικών ερωτημάτων. Ακόμη, ο συλλογισμός της λειτούργησε με επαγωγικό τρόπο , μέσω της παρατήρησης δημιούργησε υποθέσεις, τις οποίες και στη συνέχεια έλεγξε με στατιστικές μεθόδους ώστε να διατυπωθεί η γενική θεωρία.

Ως κατάλληλη μέθοδος για την έρευνα της συγκεκριμένης εργασίας επιλέχθηκε η ποσοτική έρευνα για τη διεξαγωγή των ερευνητικών δεδομένων και συμπερασμάτων. Η ποσοτική έρευνα αξιοποιεί τα αριθμητικά δεδομένα και τις διάφορες μεθόδους στατιστικής με σκοπό να διεξάγει συμπεράσματα σχετικά με διαφοροποιήσεις στα κοινωνικά φαινόμενα. (Παπαγεωργίου, 2015). Η μεθοδολογία της ποσοτικής έρευνας πλεονεκτεί σχετικά με το με πολύ χαμηλό, έως και μηδαμινό κόστος και ο κυριότερος λόγος επιλογής της είναι πως τα δεδομένα που προέκυψαν, σε επόμενο στάδιο κωδικοποιήθηκαν και έπειτα αναλύθηκαν με το SPSS, ένα πρόγραμμα στατιστικής για την αριθμητική ανάλυση των στοιχείων. Σημαντικό επίσης πλεονέκτημα της ποσοτικής μεθόδου είναι η ευκολία της στη γενίκευση στον συνολικό πληθυσμό. (Παπαγεωργίου, 2015)

Για την ποσοτική ανάλυση , επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο ως εργαλείο διεξαγωγής συμπερασμάτων για τη συγκεκριμένη έρευνα διότι αποτελεί έναν εύκολο και οικονομικό τρόπο να συλλεχθεί το απαιτούμενο δείγμα. Με τη δυνατότητα που προσφέρει το ίντερνετ και τα κοινωνικά δίκτυα, με εύκολο τρόπο να διαμοιράστηκε σε ηλεκτρονική μορφή στα διαδικτυακά μέσα, με πρωταρχικό σκοπό να προστατεύσει τα προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων, από τη στιγμή που δεν θα έρθουν σε άμεση επαφή με τον ερευνητή σε όλη την διάρκεια της συμπλήρωσής του.

Η εγκυρότητα έχει σχέση με τον βαθμό που επιτυγχάνεται ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε το ερωτηματολόγιο, στη συγκεκριμένη έρευνα, και η αξιοπιστία αφορά την υπόθεση για το αν τα αποτελέσματα που θα διεξαχθούν θα είναι ίδια ή σχεδόν όμοια σε συνεχόμενες μετρήσεις με επανάληψη, υπό τις ίδιες ακριβώς συνθήκες έρευνας. Από τη στιγμή που το παρόν ερωτηματολόγιο βασίστηκε σε προηγούμενες έρευνες, βγαίνει εύκολα το συμπέρασμα πως μπορούν να θεωρηθούν πιλοτικές έρευνες που αυξάνουν τις τιμές εγκυρότητας και αξιοπιστίας. Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας η βάση ήταν το ερωτηματολόγιο του Μαυροπάλια (2013) καθώς και το ερωτηματολόγιο των Μπαλασάκη, Παυλίδη (2015) τα οποία και τροποποιήθηκαν με τον κατάλληλο τρόπο ώστε να ταιριάξουν στα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα (Παράρτημα 3)

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα έγγραφο με δομημένες ερωτήσεις στο οποίο ο συμμετέχοντας στην έρευνα πρέπει να απαντήσει καταγράφοντας τις απαντήσεις του. Σε όλο το δείγμα της παρούσας έρευνας διαμοιράστηκε το ίδιο ερωτηματολόγιο με το ίδιο ακριβώς σύνολο ερωτήσεων. . Το ερωτηματολόγιο αποτελείται συνολικά από 21 ερωτήσεις κλειστού τύπου (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής) και από ερωτήσεις με βάση την κλίμακα Likert του 1932 (5-βαθμη κλίμακα που ξεκινά από τη πλήρη διαφωνία έως την πλήρη συμφωνία) (Παπαγεωργίου, 2015).

Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκαν τέσσερις άξονες: Α. Δημογραφικά στοιχεία, Β. Επιμόρφωση στην Παράλληλη Στήριξη, Γ. Εμπειρία και Απόψεις για το Θεσμό της Παράλληλης Στήριξης και Δ. Προτάσεις για Βελτιώσεις και Αλλαγές. Κάθε άξονας έχει στόχο να αυξήσει την τιμή της εγκυρότητας, και ακόμα πιο συγκεκριμένα την εγκυρότητα περιεχομένου. Η εγκυρότητα περιεχομένου ορίζεται ως η σχέση μεταξύ μιας κλίμακας μέτρησης με το σύνολο των απαιτούμενων δεδομένων που επιθυμεί να συλλέξει. Έτσι, κάθε άξονας απαντά σε κάθε ένα από τα ερευνητικά ερωτήματα.

Ακόμα, υπάρχει μία γενική συμφωνία στην εκπαιδευτική κοινότητα ότι οι δείκτες μετράνε πραγματικά την έννοια και μπορούν να συσχετιστούν με την κοινή λογική (Παπαγεωργίου Γ) Για παράδειγμα, τα έτη επιμόρφωσης ενός Ειδικού Παιδαγωγού ή της εκπαιδευτικής του εμπειρίας , μπορούν να συνδέσουν αυτά τα χαρακτηριστικά και τη στάση απέναντι στο πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης. Η εγκυρότητα αυτή ονομάζεται επιφανειακή εγκυρότητα. (Παπαγεωργίου Γ)

Για να ελεγχθεί και στατιστικά η εγκυρότητα του δείγματος αξιοποιούνται ως επί το πλείστον μέθοδοι της ανάλυσης παραγόντων, οι οποίες αναλύουν σε κάθε πίνακα, κατά όσο συσχετίζονται οι ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

Τέλος, όσο αφορά την αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας του δείγματος , για να μετρηθεί κατά πόσο οι ερωτήσεις μετρούν το ίδιο χαρακτηριστικό συσχετίζονται με ικανοποιητικό βαθμό, χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης cronbach στο SPSS. Τιμές του δείκτη πάνω από το 0,7-0,8 θεωρούνται ικανοποιητικές. Συνήθως, μαζί με τον δείκτη αυτό , υπολογίζεται και ο βαθμός που συσχετίζεται κάθε ερώτηση με το συνολικό άθροισμα των απαντήσεων του συνολικού δείγματος (item- total correlation).

Πιο αναλυτικά, στον πρώτο άξονα του ερωτηματολογίου (Δημογραφικά Στοιχεία) χρησιμοποιήθηκαν οι ερωτήσεις 1 έως 5 από την έρευνα του Μαυροπάλια (2015) με την ερώτηση σχετικά με τη Βαθμίδα εκπαίδευσης να τροποποιείται ως εξής: “Ιδιότητα Εκπαιδευτικού” με πιθανές απαντήσεις: Δάσκαλος, Καθηγητής Θετικών Μαθημάτων, Καθηγητής Θεωρητικών Μαθημάτων, Καθηγητής Ξένης Φιλολογίας, Σχολικός Νοσηλευτής,

Άλλο. Τα δεδομένα αυτά αξιοποιήθηκαν για να γίνουν συσχετίσεις που διερεύνησαν τα ερωτήματα.

Στον δεύτερο άξονα (Επιμόρφωση στην Παράλληλη Στήριξη) χρησιμοποιήθηκε η ερώτηση 6 από τον Μαυροπαλιά και οι ερωτήσεις 5, 18, 19α από τους Μπαλασάκη – Παυλίδη με την τις εκφράσεις “Μαθησιακές Δυσκολίες, Δυσλεξία, ΔΕΠΥ” να αντικατασταθίνονται με την Παράλληλη Στήριξη. Στον τρίτο άξονα (Εμπειρία και Απόψεις για το Θεσμό της Παράλληλης Στήριξης) χρησιμοποίηθηκαν αυτούσιες οι ερωτήσεις του Μαυροπάλια 12, 14, 15 και τροποποιήθηκαν οι εξής: Η ερώτηση 7 περί εμπειρία στην Γενική και Ειδική Εκπαίδευση διαχωρίστηκε σε 2 επιμέρους ερωτήσεις , μία για την κάθε περίπτωση, οι ερωτήσεις 11 και 13 από ανοιχτού τύπου μετατράπηκαν σε κλειστού τύπου με κλίμακα 0 έως 5, και παραλείφθηκε η ελεύθερη ερώτηση από τη 13 “με ποιο τρόπο”. Τέλος, τον τέταρτο άξονα (Προτάσεις για Βελτιώσεις και Αλλαγές) από τους Μπαλασάκη – Παυλίδη τροποποιήθηκαν οι 33α 33β ως εξής: “Το σχολείο σας διαθέτει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες;” και “Το σχολείο σας διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες; “ αντίστοιχα. Ακόμα, η ανοιχτού τύπου ερώτηση 18 του Μαυροπάλια αντικαταστάθηκε από παρόμοια κλειστού τύπου.

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες στην έρευνα, αρχικά κωδικοποιήθηκαν και έπειτα ακολούθησε ανάλυσή τους με το πρόγραμμα SPSS , το οποίο είναι το πιο διαδεδομένο πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης. Τα στατιστικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν ήταν μέτρα της περιγραφικής στατιστικής, και γραφήματα **.**

Το δείγμα αποτέλεσε δείγμα ευκολίας, αφού αποτελείται από 50 Συνοδούς Παράλληλης Στήριξης, οι οποίοι αντλήθηκαν από μη τυχαία δειγματοληψία. Επιλέχθηκαν με βάση την ευκολία, την πρόσβαση στο διαδίκτυο κι κατ΄επέκταση στις ομάδες – στόχο ανάρτησης, καθώς και από τη διαθεσιμότητα των συμμετεχόντων στο σύντομο χρονικό διάστημα που ορίστηκε για τη συλλογή όλου του δείγματος (Παπαγεωργίου, 2014)

Κεφάλαιο 5: Ηθικά Ζητήματα

Η βάση του κώδικα ηθικής και δεοντολογίας της επιστημονικής έρευνας είναι πως κανενός είδους έρευνα δεν μπορεί να διεξαχθεί αν δεν έχει γίνει διεξοδική ενημέρωση και συναίνεση του υποψήφιου συμμετέχοντα στην έρευνα σχετικά με τον σκοπό, την έκταση και τους πιθανούς κινδύνους της.

Τα άτομα που πρόκειται να συμμετάσχουν σε μια έρευνα , πρέπει να ενημερώνονται πλήρως και για την μεθοδολογία που θα αξιοποιήσει η έρευνα, καθώς και για τυχόν επιβαρύνσεις ή δυσφορίες που μπορεί να νιώσουν κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της. Παρόλο που μπορεί να συναινέσουν , μετά την πληροφόρησή τους, σημαντικό κομμάτι της ευθύνης για την προστασία τους το έχουν οι αρμόδιοι για το σχεδιασμό κι την διεξαγωγή της έρευνας. Οι ερευνητές έχουν χρέος να τηρούν καθόλη τη διάρκεια της έρευνας (πριν, κατά και μετά την διαδικασία) όλες τις αρχές προστασίας και ακεραιότητας των προσωπικών δεδομένων που θα συλλεχθούν κι θα αναλυθούν, και φυσικά να γνωρίζουν τις αρχές και τους κανόνες του Κώδικα Προστασίας Δεδομένων της ισχύουσας νομοθεσίας.

Έτσι, με βάση τα παραπάνω, το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο της συγκεκριμένης εργασίας, αναρτήθηκε σε διαδικτυακές σε ομάδες στα social media. Στο κείμενο της ανάρτησης αναφέρθηκε ο τίτλος της έρευνας, ο σκοπός της και το ενημερωτικό γράμμα προς τους συμμετέχοντες . Επίσης, στην ανάρτηση έγινε σαφές σε ποιους εκπαιδευτικούς απευθύνεται η έρευνα. Με αυτό τον τρόπο , οι υποψήφιοι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν πλήρως για την ερευνητική διαδικασία , και μπορούσαν να επιλέξουν με ελεύθερη βούληση αν θα ήθελαν ή όχι να προχωρήσουν στον σύνδεσμο που οδηγούσε στο ερωτηματολόγιο. Ενδεικτικές ομάδες που αναρτήθηκε: “Παράλληλη Στήριξη”, “Αγγελίες Παράλληλης Στήριξης”, “Η ειδική αγωγή με απλά λόγια”, “Ομάδα ειδικών Θεραπευτών”.

Στο αρχικό μέρος του ερωτηματολογίου , δόθηκαν στους συμμετέχοντες ενημερωτικά σημειώματα με ακόμα αναλυτικότερα στοιχεία για το θέμα της έρευνας, τον σκοπό για τον οποίο γίνεται η ερευνητική διαδικασία, που θα βοηθήσει η συγκεκριμένη έρευνα, ποιοι είναι οι πιθανοί κίνδυνοι, για την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, καθώς και για το δικαίωμα αποχώρησή τους (Παράρτημα 1, Παράρτημα 2). Έτσι, πριν ξεκινήσουν οι βασικές ερωτήσεις του ερωτηματολογίου , οι υποψήφιοι μπορούσαν σε αυτό το σημείο αν θα αποφασίσουν να δώσουν ή όχι την συναίνεση και τη συγκατάθεση τους για να
προχωρήσουν στο επόμενο βήμα.

Φυσικά, υπήρξε η κατάλληλη, γραπτή ενημέρωση σχετικά με την προστασία των στοιχείων και των προσωπικών τους δεδομένων , τα οποία και θα παρέμεναν ανώνυμα καθόλη τη διάρκεια της έρευνας, καθώς και πως έχουν το δικαίωμα να αποχωρίσουν από

την έρευνα οποιαδήποτε στιγμή το θελήσουν.

Το ερωτηματολόγιο δεν ζήτησε σε καμία περίπτωση επώνυμα στοιχεία , απόψεις για ευαίσθητα θέματα ή θέματα που μπορεί να αποκαλύψουν την ταυτότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα. Όλες οι απαντήσεις στη συνέχεια κωδικοποιήθηκαν με αριθμητικές μεθόδους.

Οι συμμετέχοντες/ουσες στην ερευνητική διαδικασία έπρεπε να γνωρίζουν ακόμα, πως δεν επρόκειτο να έρθουν αντιμέτωποι με πιθανούς κινδύνους , καθώς και πως κατά τη διάρκεια της έρευνας όλα τα δεδομένα αποθηκεύονται με ηλεκτρονικό τρόπο σε αρχείο, στο οποίο πρόσβαση θα έχει μόνο ο ερευνητής. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας και τη διεξαγωγή συμπερασμάτων, το αρχείο διαγράφεται και όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν.

Β Μέρος: Ερευνητική Προσέγγιση:

Κεφάλαιο 6: Ανάλυση Ευρημάτων

6.1 Δημογραφικά Στοιχεία

Συλλέχθηκε δείγμα 50 ατόμων , από το οποίο, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 : "Φύλο", οι γυναίκες, με κωδικό 2 ήταν η πλειοψηφία με 38 απαντήσεις και οι άνδρες, με κωδικό 1, 12.

1. Φύλο

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	12	24,0	24,0	24,0
	2	38	76,0	76,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Για τη διερεύνηση της ηλικίας του δείγματος, στον Πίνακα 2 : "Ηλικία" παρουσιάζεται πως το 36% του δείγματος ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 18 έως 15 ετών (κωδ 1), με την αμέσως επόμενη ομάδα να είναι εκείνη των 26 ως 35 ετών, με το 24% (κωδ 2), το 14% στην ηλικία 36-45 (κωδ 3), το 12% στην ηλικία 46-56 (κωδ 4) και το 14% στην ηλικία άνω των 56 ετών (κωδ 5)

Επομένως, το 60% του δείγματος, η συντριπτική πλειοψηφία δηλαδή, έχει ηλικία κάτω των 35 ετών.

2. Ηλικία

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	18	36,0	36,0	36,0
	2	12	24,0	24,0	60,0
	3	7	14,0	14,0	74,0
	4	6	12,0	12,0	86,0
	5	7	14,0	14,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Σχετικά με την επαγγελματική ιδιότητα του δείγματος, οι βασικές απαντήσεις του ερωτηματολογίου ήταν δάσκαλος – δασκάλα , κωδικός 1, καθηγητής / καθηγήτρια θεωρητικών μαθημάτων, κωδικός 2, καθηγητής / καθηγήτρια θετικών μαθημάτων, κωδικός 3, σχολικός νοσηλευτής / σχολική νοσηλεύτρια, κωδικός 4, καθηγητής / καθηγήτρια ξένων γλωσσών, κωδικός 5 και υπήρξε η επιλογή “άλλο”, στην οποία ο ερωτηθέν μπορούσε να καταγράψει ελεύθερα την ιδιότητα του. Στην τελευταία αυτή επιλογή, έγινε η εξής κωδικοποίηση: εργοθεραπευτής / εργοθεραπεύτρια (κωδ 6), λογοθεραπευτής / λογοθεραπεύτρια (κωδ 7), ειδικός / ειδική παιδαγωγός (κωδ 8), ψυχολόγος (κωδ 9), ιδιωτικός / ιδιωτική υπάλληλος (κωδ 10), φοιτητής / φοιτήτρια / τελειόφοιτος / τελειόφοιτη (κωδ 11), λογιστής / λογίστρια (κωδ 12), φροντιστής Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (κωδ 13), συνταξιούχος (κωδ 14), φυσικοθεραπευτής / φυσικοθεραπεύτρια (κωδ 15), ελεύθερος επαγγελματίας (κωδ 16) και τέλος, περιβαλλοντολόγος (κωδ 17)

Στον πίνακα 3 , σχετικά με την ιδιότητα του δείγματος, παρατηρείται πως το 28% του δείγματος εργάζεται ως δάσκαλος ή δασκάλα και το 20% στον τομέα της λογοθεραπείας.

3. Ιδιότητα

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Δάσκαλοι/ες		14	28,0	28,0	28,0
	2	10	20,0	20,0	48,0
	3	4	8,0	8,0	56,0
	4	1	2,0	2,0	58,0
	5	5	10,0	10,0	68,0
	6	1	2,0	2,0	70,0
	7	2	4,0	4,0	74,0
	8	2	4,0	4,0	78,0
	9	1	2,0	2,0	80,0
	10	2	4,0	4,0	84,0
	11	2	4,0	4,0	88,0
	12	1	2,0	2,0	90,0
	13	1	2,0	2,0	92,0
	14	1	2,0	2,0	94,0
	15	1	2,0	2,0	96,0
	16	1	2,0	2,0	98,0
	17	1	2,0	2,0	100,0

	Total	50	100,0	100,0	

Όσον αφορά τις σπουδές, ανάμεσα στις επιλογές του τίτλου σπουδών 1 το πτυχίο, 2 το μεταπτυχιακό και 3 το διδακτορικό, παραπάνω από τους μισούς (26 στους 50 ή το 52%) δηλώνουν πως ο ανώτερος τίτλος σπουδών είναι το πτυχίο .

4. Σημειώστε τον ανώτερο τίτλο σπουδών σας

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	26	52,0	52,0	52,0
	2	18	36,0	36,0	88,0
	3	6	12,0	12,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Τέλος, διερευνήθηκε και η σχέση εργασίας που έχουν οι συνοδοί παράλληλης στήριξης με το σχολείου στο οποίο εργάζονται, με πιθανές επιλογές να είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί (κωδ 1), αναπληρωτές καθηγητές (κωδ 2) , αναπληρωτές καθηγητές μειωμένου ωραρίου (κωδ 3), ωρομίσθιοι καθηγητές (κωδ 4) , ελεύθεροι επαγγελματίες ή ιδιωτική συνοδοί (κωδ 5), άνεργοι (κωδ 6) και επιχειρηματίες (κωδ 7).

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα , το 36% του δείγματος εργάζεται ως ωρομίσθιο διδακτικό προσωπικό στο σχολείο του μαθητή που συνοδεύει , με το 30% να αποτελεί μόνιμους εκπαιδευτικούς.

5. Σχέση Εργασίας:

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	15	30,0	30,0	30,0
	2	6	12,0	12,0	42,0
	3	2	4,0	4,0	46,0
	4	18	36,0	36,0	82,0
	5	7	14,0	14,0	96,0
	6	1	2,0	2,0	98,0
	7	1	2,0	2,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

6.2 Ποια επιμόρφωση, πέρα των βασικών σπουδών τους, έχουν λάβει οι Ειδικοί Παιδαγωγοί για την εφαρμογή Παράλληλης Στήριξης;

Η έρευνα αυτή προσπάθησε να διεξάγει συμπεράσματα σχετικά με την επιμόρφωση που έχουν λάβει οι Ειδικοί Παιδαγωγοί όσο αφορά την εφαρμογή του Προγράμματος Παράλληλης Στήριξης.

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, οι Ειδικοί Παιδαγωγοί, πέρα των βασικών σπουδών τους, αναμένεται να έχουν παρακολουθήσει ετήσια σεμινάρια κι επιμορφώσεις πάνω στην Ειδική Αγωγή , αλλά και έχουν προχωρήσει τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακή εξειδίκευση στον ίδιο τομέα, χωρίς όμως να έχουν λάβει γνώσεις αποκλειστικά στην εφαρμογή της Παράλληλης Στήριξης.

Στην ερώτηση σχετικά με το αν έχουν επιμορφωθεί με κάποιο τρόπο στην Παράλληλη Στήριξη το 62% (επιλογή 1) δήλωσε πως έχει επιμορφωθεί στην ΠΣ (Πίνακας 6: Έχετε επιμορφωθεί για το πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης).

6. Έχετε επιμορφωθεί για το πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης:

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	31	62,0	62,0	62,0
	2	19	38,0	38,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Από το 62% των ατόμων που έχουν επιμορφωθεί στην Παράλληλη Στήριξη, οι 12 από τους 31 έχουν παρακολουθήσει επιμόρφωση άνω των 400 ωρών (κωδ 3), οι 7 έχουν εκπαιδευτεί σε μεταπτυχιακό επίπεδο στην ΠΣ (κωδ 2) , οι 6 στις πτυχιακές σπουδές (κωδ 6), οι 4 σε σεμινάρια κάτω των 60 ωρών (κωδ 5) και οι 2 σε σεμινάρια άνω των 60 ωρών (κωδ 4)

Στη συνέχεια, η πλειοψηφία του δείγματος (15 από τους 50) έχει παρακολουθήσει πάνω από 5 σεμινάρια / διαλέξεις / συνέδρια με θέμα την Παράλληλη Στήριξη τα τελευταία 5 χρόνια, ενώ οι 14 από τους 50 κανένα από τα παραπάνω, κάτι που όμως έρχεται σε αντίθεση με τις απαντήσεις στην προηγούμενη ερώτηση σχετικά με την επιμόρφωση , στην οποία οι 19 απάντησαν πως δεν έχουν επιμορφωθεί με κάποιο τρόπο στην Παράλληλη Στήριξη.

Σχετικά με το αν θεωρούν απαραίτητη τη συνεχή ενημέρωση και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για το θεσμό της Παράλληλης Στήριξης, οι 41 από τους 50 δήλωσαν πως είναι πολύ και παρά πολύ απαραίτητη (κωδ 4 & 5).

Τέλος, οι 18 από τους 50 θεωρούν πως οι γνώσεις που πήραν από το πρώτο πανεπιστημιακό τους πτυχίο είναι ελάχιστη ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν το πρόγραμμα της Παράλληλης Στήριξης (κωδ 1 = ελάχιστα) και οι 14 φαίνονται μέτρια ικανοποιημένοι στην ίδια ερώτηση (κωδ 3= μέτρια)

Πίνακας 6α - 9

		Απόλυτη Συχνότητα
6α. Αν ναι, παρακαλώ σημειώστε αντίστοιχα:	1	6
	2	7
	3	12
	4	2
	5	4
7. Πόσα σεμινάρια / διαλέξεις / συνέδρια με θέμα την Παράλληλη Στήριξη έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία 5 χρόνια;	0	14
	1	6
	2	7
	3	7
	4	1
	5	15
8. Θεωρείτε απαραίτητη τη συνεχή ενημέρωση – επιμόρφωση εκπαιδευτικών για τον θεσμό της Παράλληλης Στήριξης;	1	1
	3	8
	4	21
	5	20
9. Πιστεύετε ότι η γνώση που πήρατε μόνο από το πρώτο πανεπιστημιακό σας πτυχίο είναι αρκετή για να μπορείτε να υποστηρίξετε το πρόγραμμα της Παράλληλης Στήριξης;	1	18
	2	7
	3	14
	4	6
	5	5

6.3 Ποια είναι η στάση των εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής απέναντι στο πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;

Ένα ακόμη ερευνητικό ερώτημα που κλήθηκε να διερευνήσει η συγκεκριμένη εργασία είναι η στάση των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής απέναντι στο πρόγραμμα παράλληλης στήριξης στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η ερευνητική υπόθεση που διαμορφώθηκε έπειτα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση ήταν πως οι εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής θα εμφάνιζαν δισταγμό στην εφαρμογή προγράμματος Παράλληλης στήριξης, εξαιτίας της έλλειψης της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσής τους . Για αυτό τον λόγο κλήθηκαν να απαντήσουν σχετικά με την άποψή τους για το είδος της εργασία που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης, κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν δηλαδή με κάθε έναν από τους παρακάτω τομείς: ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στην ανάγνωση και τη γραφή , ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στα μαθηματικά , ενισχυτική – φροντιστηριακή διδασκαλία στην ανάγνωση και τη γραφή (, ενισχυτική – φροντιστηριακή διδασκαλία στα μαθηματικά , ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων, ανάπτυξη προφορικών – γλωσσικών δεξιοτήτων και φύλαξη παιδιού. Στην πραγματικότητα, έπρεπε να επιλέξουν κατά πόσο θεωρούν πως κάθε ένας από τους παραπάνω τομείς εφαρμόζεται ελάχιστα (κωδ 1), λίγο (κωδ 2), μέτρια (κωδ 3), πολύ (κωδ 4) και πάρα πολύ (κωδ 5) στις δομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αρχικά, διερωτήθηκαν σχετικά με το χρόνο της εκπαιδευτικής τους εμπειρίας , ανεξάρτητα από το αν βρίσκονται στον τομέα της γενικής ή ειδικής αγωγής. Το 42% του δείγματος έχει εμπειρία από 1 έως 5 έτη (κωδ 1), το 20% άνω από 20 έτη εμπειρίας (κωδ 4) και αξιοσημείωτο είναι πως το 16% έχει κάτω από 1 χρόνο εμπειρία (κωδ 0)

10. Σύνολο χρόνων της εκπαιδευτικής σας εμπειρίας:

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	0	8	16,0	16,0	16,0
	1	21	42,0	42,0	58,0
	2	5	10,0	10,0	68,0
	3	6	12,0	12,0	80,0
	4	10	20,0	20,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Το 46% του δείγματος έχει εκπαιδευτική προυπηρασία στην Ειδική Αγωγή από 1 έως 5 έτη (κωδ 2), με την αμέσως επόμενη επιλογή την εμπειρία κάτω του έτους , σε ποσοστό 24% (κωδ 0)

11. Χρόνια υπηρεσίας στην Ειδική Αγωγή

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	0	12	24,0	24,0	24,0
	1	23	46,0	46,0	70,0
	2	4	8,0	8,0	78,0
	3	5	10,0	10,0	88,0
	4	6	12,0	12,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Τέλος, σχετικά με τα χρόνια υπηρεσίας ως Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης, η πλειοψηφία (50%) δήλωσε πως εργάζεται από 1 έως 5 χρόνια (κωδ 2), ενώ το 40% κάτω από ένα έτος (κωδ 0).

Στις ερωτήσεις 10, 11 και 12 οι επιλογές ήταν κάτω από 1 έτος (κωδ 0), 1 – 5 έτη (κωδ 2), 6-10 έτη (κωδ 2), 11-20 έτη (κωδ 3) και πάνω από 20 έτη (κωδ 4).

12.Χρόνια υπηρεσίας στην Παράλληλη Στήριξη

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	0	20	40,0	40,0	40,0
	1	25	50,0	50,0	90,0
	2	4	8,0	8,0	98,0
	3	1	2,0	2,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Στην συνέχεια, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο ήταν προετοιμασμένοι να δουλέψουν σε ένα περιβάλλον Παράλληλης Στήριξης, σε κλίμακα ελάχιστα (κωδ 1) έως πάρα πολύ (κωδ 5) , με τους 19 από τους 50 να δηλώνουν πως ήταν ελάχιστα προετοιμασμένοι (κωδ 1) και τους 16 να δηλώνουν μέτρια προετοιμασμένοι (κωδ 3)

13. Πόσο προετοιμασμένος/η ήσασταν να δουλέψετε σε ένα περιβάλλον Παράλληλης Στήριξης

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	19	38,0	38,0	38,0
	2	5	10,0	10,0	48,0
	3	16	32,0	32,0	80,0
	4	9	18,0	18,0	98,0
	5	1	2,0	2,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Οι 34 από τους 50 δηλώνουν πως η εργασία που γίνεται στα πλαίσια της παράλληλης στήριξης χαρακτηρίζεται πολύ και πάρα πολύ ως ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στην ανάγνωση και τη γραφή . Το ίδιο θεωρούν οι 30 από τους 50 όσο αφορά τον χαρακτηρισμό της ΠΣ ως πολύ και παρά πολύ ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στα μαθηματικά. Οι 18 θεωρούν πως η ΠΣ έχει σε πολύ μεγάλο βαθμό τον χαρακτήρα της ενισχυτικής (φροντιστηριακής) διδασκαλίας στην ανάγνωση και τη γραφή, με τους 16 όμως να θεωρούν πως της ταιριάζει μέτρια αυτός ο χαρακτηρισμός. Η πλειοψηφία, 28 από τους 50, χαρακτηρίζει πάρα πολύ το ΠΣ ως πρόγραμμα ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων. Οι 18 από τους 50 αρνούνται πως το ΠΣ αφορά την φύλαξη του παιδιού και τέλος οι μισοί πιστεύουν πως ο χαρακτηρισμός του ΠΣ ως πρόγραμμα ανάπτυξης προφορικών και γλωσσικών δεξιοτήτων ταιριάζει πάρα πολύ.

14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλάισια της Παράλληλης Στήριξης		Απόλυτη Συχνότητα
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στην ανάγνωση και τη γραφή]	1	1
	2	2
	3	13
	4	20
	5	14
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στα μαθηματικά]	1	2
	2	2
	3	16
	4	18

	5	12
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Ενισχυτική (φροντιστηριακή) διδασκαλία στην ανάγνωση και]	1	5
	2	4
	3	16
	4	18
	5	7
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Ενισχυτική (φροντιστηριακή) διδασκαλία στα μαθηματικά]	1	6
	2	3
	3	18
	4	16
	5	7
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων]	1	1
	2	1
	3	11
	4	9
	5	28
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Φύλαξη παιδιού]	1	18
	2	2
	3	13
	4	7
	5	10
14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης [Ανάπτυξη προφορικών – γλωσσικών δεξιοτήτων]	2	2
	3	12
	4	11
	5	25

Το 32% του δείγματος δηλώνει πως η συνεργασία του με τον εκπαιδευτικό της τάξης το βοήθησε μέτρια (κωδ 2) για να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις ανάγκες των μαθητών που στηρίζει, με το 30% να καταγράφει πως το βοήθησε σε πολύ μεγάλο βαθμό (κωδ 4)

15. Σας βοήθησε η συνεργασία σας με τον εκπαιδευτικό της τάξης για να ανταποκριθείτε αποτελεσματικότερα στις ανάγκες των μαθητών που στηρίζετε;

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσ	1	9	18,0	18,0	18,0
	2	2	4,0	4,0	22,0
	3	16	32,0	32,0	54,0

εις	4	15	30,0	30,0	84,0
	5	8	16,0	16,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος , οι 40 από τους 50 δηλώνει πως η εφαρμογή του προγράμματος παράλληλης στήριξης βοηθάει πολύ (κωδ 4) και πάρα πολύ (κωδ 5) στην ανάπτυξη των αναγνωστικών δεξιοτήτων του μαθητή. Οι 37 από τους 50 δηλώνουν πως το ΠΠΣ βοηθάει επίσης πολύ και πάρα πολύ στον τομέα της ανάπτυξης ορθογραφικών δεξιοτήτων .

16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε στην ανάπτυξη δεξιοτήτων		Απόλυτη Συχνότητα
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Αναγνωστικών Δεξιοτήτων]	1	1
	2	2
	3	7
	4	23
	5	17
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Ορθογραφικής Δεξιότητας]	1	1
	2	2
	3	10
	4	23
	5	14
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Δεξιοτήτων Παραγωγής Γραπτού Λόγου]	1	2
	2	1
	3	9
	4	24
	5	14
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Μαθηματικών Δεξιοτήτων]	1	1
	2	2
	3	10
	4	26
	5	11
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Λεκτικής Επικοινωνίας]	2	1
	3	9
	4	21
	5	19
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Κοινωνικής Συνδιαλλαγής με τους Συνομηλίκους]	2	2
	3	6
	4	22
	5	20

16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Συνεργασίας με Συνομηλίκους]	1	1
	3	10
	4	19
	5	20
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Φιλιών με άλλα παιδιά δίχως Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες]	3	9
	4	16
	5	25
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Αυτοεξυπηρέτησης]	2	1
	3	7
	4	19
	5	23
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Αυτονομίας]	3	9
	4	17
	5	24
16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων: [Συναισθηματικών Δεξιοτήτων]	1	1
	3	8
	4	18
	5	23

Στη συνέχεια , ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να σημειώσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με διάφορες απόψεις σχετικά με την Παράλληλη Στήριξη. Οι 36 από τους 50 δήλωσαν πως συμφωνούν πολύ και πάρα πολύ σχετικά με το ότι οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους με τους άλλους εκπαιδευτικούς. Οι 38 πιστεύουν πως σε πολύ και παρά πολύ μεγάλο βαθμό οι ΣΠΣ παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών τους σε καθημερινή βάση. 23 στους 50 επικοινωνούν πολύ αποτελεσματικά με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου στο οποίο εργάζονται. Οι 20 πιστεύουν πως οι εκπαιδευτικοί της τάξης έχουν τις ικανότητες να διδάξουν την ύλη πολύ αποτελεσματικά, με τους 16 να συμφωνούν στον μέτριο βαθμό στην ίδια άποψη.

18 στους 50 συμφωνούν πως οι εκπαιδευτικοί ΠΣ είναι εξίσου υπεύθυνοι με τους άλλους εκπαιδευτικούς για όσα συμβαίνουν μέσα στην σχολική τάξη, καθώς και οι 16 στους 50 συμφωνούν πως ο εκπαιδευτικοί ΠΣ συναποφασίζουν με τους εκπαιδευτικούς της τάξης για τα διάφορα θέματα που προκύπτουν. 20 στους 50 πιστεύουν πως οι εκπαιδευτικοί ΠΣ αισθάνονται σιγουριά για τις διδακτικές τους ικανότητες , ενώ μέτρια συμφωνεί η πλειοψηφία σχετικά με το αν οι ΣΠΣ είναι ικανοί λύτες προβλημάτων στην τάξη που διδάσκουν.

Όσο αφορά το αν θεωρούν πως ο εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής είναι ικανός να προσαρμόσει την ύλη έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών του, οι 35 συμφωνούν πολύ με αυτή την άποψη, όπως επίσης συμφωνούν πολύ με το γεγονός πως οι εκπαιδευτικοί ΠΣ έχουν ένα διακριτό αλλά αναγκαίο ρόλο στην τάξη συνδιδασκαλίας. Προβληματισμένο φάνηκε το δείγμα που ερωτήθηκε σχετικά με το αν οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης μπορούν να ασκούν κριτική , μέχρι ενός σημείου, στο συνάδελφο γενικής αγωγής, με τους 16 να είναι μέτρια σύμφωνοι με αυτή την άποψη και τους 16 να συμφωνούν πολύ. Οι 35 από το συνολικό δείγμα συμφωνούν πως οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης συνεισφέρουν ο καθένας με μοναδικό τρόπο , βασισμένο στην επαγγελματικής τους ειδίκευση στον σχολικό χώρο. Οι 27 δήλωσαν πως συμφωνούν με την άποψη πως οι μαθητές της τάξης συνδιδασκαλίας δέχονται εξατομικευμένη βοήθεια και ολοκληρώνουν, οι περισσότεροι τις εργασίες τους. Οι 21 στους 50 δήλωσαν πως συμφωνούν πολύ με το γεγονός πως οι ΣΠΣ επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους γονείς των μαθητών τους, με τους 15 όμως να δηλώνουν πως η επικοινωνία είναι μέτρια. 36 άτομα πιστεύουν πως οι εκπαιδευτικοί ΠΣ εφαρμόζουν μοντέλα συνεργασίας κατά τη διάρκεια της συνδιδασκαλίας, όπως επίσης και 34 πιστεύουν πως οι ΣΠΣ κάνουν συνεχείς προσαρμογές στους τρόπους διδασκαλίας για να διασφαλίσουν την επιτυχία των μαθητών τους. 34 στους 50 συμφωνούν πολύ και πάρα πολύ πως οι εκπαιδευτικοί ΠΣ επικοινωνούν τακτικά μεταξύ τους. Το 60% του δείγματος (30 στους 50) συμφωνούν πολύ έως πάρα πολύ πως ο εκπαιδευτικός ΠΣ κατά τη διάρκεια του μαθήματος αντιλαμβάνεται τους στόχους και τις κατευθύνσεις του εκπαιδευτικού γενικής αγωγής. Οι μισοί (25/50) συμφωνούν ακόμα πως ο εκπαιδευτικός ΠΣ αναπληρώνει κάποιον εκπαιδευτικό γενικής αγωγής που απουσιάζει από την τάξη του.

Η πλειοψηφία θεωρεί πως σε μια τάξη συνδιδασκαλίας οι μαθητές εργάζονται για τον ίδιο σκοπό αλλά τα επιτεύγματά τους πιθανόν να εκφράζονται με διαφορετικούς τρόπους, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία (39/50) συμφωνεί απόλυτα πως οι ΣΠΣ πρέπει να επιτηρούν τους μαθητές τους κατά τη διάρκεια του διαλείμματος. 38 στους 50 ακόμα συμφωνεί με την άποψη πως οι ΣΠΣ ανταλλάσουν διδακτικές στρατηγικές με άλλους εκπαιδευτικούς, όταν αυτό είναι απαραίτητο, και οι 39 δηλώνουν πως συμφωνούν με την άποψη πως οι ΣΠΣ προσαρμόζουν τα εργαλεία και τις διαδικασίες αξιολόγησης εκεί που είναι απαραίτητο.

Οι απόψεις διίστανται όσο αφορά την άποψη αν υπάρχει αλληλοσεβασμός μεταξύ των εκπαιδευτικών της Παράλληλης Στήριξης και των Εκπαιδευτικών Γενικής

Εκπαίδευσης. Οι 16 συμφωνούν πολύ, οι 15 συμφωνούν πάρα πολύ , όμως οι 14 συμφωνούν μέτρια.

Σχετικά με το αν οι εκπαιδευτικοί ΠΣ χρησιμοποιούν μια ποικιλία τεχνικών για να προσφέρουν κίνητρα στους μαθητές τους, η πλειοψηφία συμφωνεί , όπως συμφωνεί και με την άποψη πως η ύλη σε μια τάξη συνδιδασκαλίας περιλαμβάνει και την ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων, καθώς και στο ότι οι ΣΠΣ γνωρίζουν μια ποικιλία τρόπων και τεχνικών για να ανταποκριθούν στην ποικιλομορφία των μαθητών τους.

Η πλειονότητα του δείγματος ακόμα συμφωνεί στις παρακάτω απόψεις: πως οι εκπαιδευτικοί ΠΣ μοιράζονται τη φιλοσοφία της μάθησης και της διδασκαλίας τους, πως οι ΣΠ πιστεύουν ότι οι εξατομικευμένες ανάγκες των μαθητών καθορίζουν τις πρακτικές που θα εφαρμόσουν στην τάξη και τέλος πως οι ΣΠΣ εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον.

17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις		Απόλυτη Συχνότητα
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους με τους άλλους εκπαιδευτικούς]	1	2
	2	2
	3	9
	4	23
	5	13
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών τους σε καθημερινή βάση]	2	1
	3	10
	4	26
	5	12
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης επικοινωνούν αποτελεσματικά με εκπαιδευτικούς του σχολείου τους]	1	1
	2	4
	3	11
	4	23
	5	10
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί της τάξης έχουν τις ικανότητες να διδάξουν την ύλη αποτελεσματικά]	1	3
	2	3
	3	16
	4	20
	5	7
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης είναι εξίσου υπεύθυνοι με τους άλλους εκπαιδευτικούς για όσα συμβάινουν στην τάξη]	1	4
	2	3
	3	15

	4	18
	5	9
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Ο εκπαιδευτικός της παράλληλης στήριξης συναποφασίζει με τους εκπαιδευτικούς της τάξης]	1	6
	2	6
	3	10
	4	16
	5	11
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης αισθάνονται σιγουριά για τις διδακτικές τους ικανότητες]	1	3
	2	1
	3	16
	4	20
	5	9
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης είναι ικανοί λύτες προβλημάτων στην τάξη του διδάσκουν]	1	2
	2	1
	3	19
	4	16
	5	11
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Ο εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής είναι ικανός να προσαρμόσει την ύλη έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών του]	2	2
	3	12
	4	21
	5	14
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης έχουν ένα διακριτό αλλά αναγκαίο ρόλο στην τάξη συνδιδασκαλίας]	1	1
	3	8
	4	25
	5	15
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης μπορεί να ασκούς κριτική, μέχρι ενός σημείου, στο συνάδελφο της γενικής αγωγής]	1	2
	2	7
	3	16
	4	16
	5	8
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης συνεισφέρουν ο καθένας με μοναδικό τρόπο βασισμένο στην επαγγελματική τους ειδίκευση]	1	1
	3	13
	4	20
	5	15
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι μαθητές της τάξης συνδιδασκαλίας δέχονται εξατομικευμένη βοήθεια και ολοκληρώνουν οι περισσότεροι τις εργασίες τους]	1	1
	2	2
	3	14
	4	27
	5	5
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους γονείς των μαθητών τους]	1	1
	3	15
	4	21

	5	12
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης στήριξης εφαρμόζουν μοντέλα συνεργασίας]	1	1
	2	2
	3	11
	4	23
	5	12
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης κάνουν συνεχείς προσαρμογές στους τρόπους διδασκαλίας για να διασφαλίσουν την επιτυχία των μαθητών τους]	1	1
	3	14
	4	20
	5	14
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης επικοινωνούν τακτικά μεταξύ τους]	1	2
	2	3
	3	10
	4	22
	5	12
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Ο εκπαιδευτικός της Παράλληλης Στήριξης κατά τη διάρκεια του μαθήματος αντιλαμβάνεται τους στόχους και τις κατευθύνσεις του εκπαιδευτικού γενικής αγωγής]	1	1
	2	1
	3	17
	4	18
	5	12
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Ο εκπαιδευτικός της Παράλληλης Στήριξης αναπληρώνει κάποιον εκπαιδευτικό που απουσιάζει από την τάξη του]	1	7
	2	6
	3	11
	4	16
	5	9
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Σε μια τάξη συνδιδασκαλίας οι μαθητές εργάζονται για τον ίδιο σκοπό αλλά τα επιτεύγματά τους πιθανόν να εκφράζονται με διαφορετικούς τρόπους]	1	2
	2	2
	3	11
	4	25
	5	9
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης πρέπει να επιτηρούν τους μαθητές τους κατά τη διάρκεια του διαλείμματος]	1	1
	2	2
	3	7
	4	24
	5	15
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης ανταλλάσσουν διδακτικές στρατηγικές με άλλους εκπαιδευτικούς όταν αυτό είναι απαραίτητο]	1	3
	3	8
	4	22
	5	16
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης προσαρμόζουν τα εργαλεία και τις διαδικασίες αξιολόγησης εκεί που είναι απαραίτητο]	1	2
	2	2
	3	6

	4	26
	5	13
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Υπάρχει αλληλοσεβασμός μεταξύ των εκπαιδευτικών της Παράλληλης Στήριξης και των Εκπαιδευτικών Γενικής Εκπαίδευσης]	1	3
	2	1
	3	14
	4	16
	5	15
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης χρησιμοποιούν μια ποικιλία τεχνικών για να προσφέρουν κίνητρα στους μαθητές τους]	1	1
	2	1
	3	11
	4	19
	5	17
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Η ύλη σε μια τάξη συνδιδασκαλίας περιλαμβάνει και την ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων]	1	2
	2	1
	3	13
	4	17
	5	16
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης γνωρίζουν μια ποικιλία τρόπων και τεχνικών για να ανταποκριθούν στην ποικιλομορφία των μαθητών τους]	1	1
	2	2
	3	11
	4	20
	5	15
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί της Παράλληλης Στήριξης μοιράζονται τη φιλοσοφία της μάθησης και διδασκαλίας τους]	1	1
	2	2
	3	9
	4	22
	5	15
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης πιστεύουν ότι οι εξατομικευμένες ανάγκες των μαθητών καθορίζουν τις πρακτικές που θα εφαρμόσουν στην τάξη]	1	1
	2	4
	3	8
	4	19
	5	17
17. Παρακαλώ σημειώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις: [Οι εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης εμπιστεύονται ο ένας τον άλλο]	1	3
	2	2
	3	12
	4	19
	5	13

Τέλος, σχετικά με τη γνώμη των ερωτηθέντων για τη χρησιμότητα του θεσμού της Παράλληλης Στήριξης , η συντριπτική πλειοψηφία , το 68% δήλωσε πως έχει πολύ θετική άποψη (κωδ 1).

18. Ποια είναι η γνώμη σας για τη χρησιμότητα του θεσμού της Παράλληλης Στήριξης;

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	34	68,0	68,0	68,0
	2	12	24,0	24,0	92,0
	3	2	4,0	4,0	96,0
	5	2	4,0	4,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

6.4 Ποιοι είναι οι τομείς που οι Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης θεωρούν σημαντικούς για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης;

Το τρίτο ερευνητικό ερώτημα της παρούσας εργασίας ήταν η άποψη των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης σχετικά με τους τομείς που θεωρούν σημαντικούς ώστε να βελτιωθεί το ΠΠΣ. Σε παλαιότερες έρευνες, οι οποίες καθόρισαν και την ερευνητική υπόθεση, οι εκπαιδευτικοί τείνουν να προτείνουν την ενίσχυση υποδομών και εξοπλισμού του σχολείου στο οποίο εργάζονται.

Στην ερώτηση σχετικά με τις αλλαγές που προτείνουν οι ίδιοι οι συνοδοί για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης, υπήρχαν οι επιλογές για αύξηση των ωρών παρέμβασης εκτός τάξης (κωδ 1), για χορήγηση οπτικοακουστικού υλικού (κωδ 2), για τη δημιουργία χώρων διαφοροποιημένης διδασκαλίας (κωδ 3), για την κατάλληλη συνεργασία συνοδού παράλληλης στήριξης με τον γενικό παιδαγωγό της τάξης (κωδ 4) αλλά και με τους γονείς του μαθητή (κωδ 5), καθώς και η ελεύθερη επιλογή άλλο, στο οποίο δόθηκαν οι απαντήσεις της συνεργασίας του ιδιωτικού σχολείου με τον συνοδό παράλληλης στήριξης (κωδ 6) και την επιμόρφωση των καθηγητών σε θέματα συνεργασίας ειδικών και γενικών παιδαγωγών (κωδ 7).

Από αυτές τις απαντήσεις η πλειονότητα του δείγματος επέλεξε και τις 5 αλλαγές ως τις πλέον κατάλληλες για την βελτίωση του ΠΠΣ.

19. Ποιες αλλαγές προτείνετε για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από 1 απαντήσεις)

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	3	6,0	6,0	6,0
	1, 2, 3, 4, 5	17	34,0	34,0	40,0
	1, 2, 4, 5	1	2,0	2,0	42,0
	1, 2, 5	1	2,0	2,0	44,0
	1, 3, 4, 5	5	10,0	10,0	54,0
	2	1	2,0	2,0	56,0
	2, 3	1	2,0	2,0	58,0
	2, 3, 4, 5	3	6,0	6,0	64,0
	2, 4, 5, 7	1	2,0	2,0	66,0
	3	3	6,0	6,0	72,0
	3, 4	2	4,0	4,0	76,0
	3, 4, 5	4	8,0	8,0	84,0
	3, 4, 5, 6	1	2,0	2,0	86,0
	3, 5	1	2,0	2,0	88,0
	4	3	6,0	6,0	94,0
	4, 5	2	4,0	4,0	98,0
	5	1	2,0	2,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Διχασμένοι φάνηκαν οι ερωτηθέντες σχετικά με το αν το σχολείο στο οποίο εργάζονται διαθέτει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, με τους 23 να δηλώνουν πως υπάρχουν υποδομές και τους 27 πως δεν υπάρχουν.

20. Το σχολείο σας διαθέτει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες;

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	23	46,0	46,0	46,0
	2	27	54,0	54,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Τέλος, το 62% του δείγματος, απαντάει πως το σχολείο που εργάζονται διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

21. Το σχολείο σας διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες;

		Απόλυτη Συχνότητα	Ποσοστό	Ποσοστό επί των έγκυρων απαντήσεων	Αθροιστική Σχετική Συχνότητα σε Ποσοστό
Κωδικοποιημένες Απαντήσεις	1	31	62,0	62,0	62,0
	2	19	38,0	38,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Κεφάλαιο 7: Συζήτηση

Έπειτα από τη στατιστική ανάλυση του δείγματος έγινε φανερό πως οι εν ενεργεία Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης θεωρούν πολύ σημαντικό το ΠΠΣ για την ομαλή συνδιδασκαλία των μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, από τη στιγμή που διαμορφώνουν θετική γνώμη για αυτό. Πιστεύουν πως ο κύριος τομέας που το πρόγραμμα βοηθάει τους μαθητές με ΕΕΑ είναι η ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.

Οι κοινωνικές δεξιότητες έρχονται σε αντίθεση με τα αποτελέσματα της έρευνας του Μαυροπαλιά (2013), στην οποία οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως το ΠΠΣ αναπτύσσει μεν τις γνωστικές, κοινωνικές, συναισθηματικές δεξιότητες του μαθητή, όπως και την ενίσχυση της αυτονομίας του, αλλά ένα μεγάλο ποσοστό δήλωσε πως το ΠΠΣ έχει χαρακτήρα φύλαξης του μαθητή με ΕΕΑ.

Για την άποψη των εκπαιδευτικών σχετικά με το συνολικό πρόγραμμα της ΠΣ , συνάδει με τις έρευνες που έχουν διεξαχθεί στο παρελθόν. Οι εκπαιδευτικοί έχουν στο σύνολό τους θετική στάση απέναντι στην Παράλληλη Στήριξη, θεωρούν όμως πως δεν ήταν προετοιμασμένοι για να αντιμετωπίσουν της δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά τη συνδιδασκαλία σε γενική τάξη.

Στο ερευνητικό ερώτημα σχετικά με την επιμόρφωση των συνοδών παράλληλης στήριξης, τα συμπεράσματα είναι παρόμοια με τις βιβλιογραφική ανασκόπηση. Όπως οι έρευνες των Παπαναούμ (2003), Scruggs, Mastropieri & Mcduffie (2007), Mastropieri (2005), Κατσαντά (2005), Υφαντή & Βοζαίτη (2007) και Αγαλιώτη (2007), τα αποτελέσματα έδειξαν πως ένα μεγάλο ποσοστό των ΣΠΣ έχει επιμορφωθεί στον τομέα της Ειδικής Αγωγής και της Παράλληλης Στήριξης, αφού δεν θεωρεί πως έχει λάβει τις κατάλληλες γνώσεις κατά τη διάρκεια των βασικών σπουδών του. Το δείγμα πιστεύει πως η επιμόρφωση είναι καταλυτική στο πρόγραμμα ΠΣ, κυρίως όσο αφορά την προσαρμογή και χρήση διδακτικών μεθόδων και διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Τέλος, όσο αφορά την γνώμη τους για τις αλλαγές που πρέπει να συμβούν ώστε να βελτιωθεί η συνολική εφαρμογή του ΠΠΣ είναι η διεύρυνση των ωρών παρέμβασης, του υλικού που αξιοποιείται κατά την παρέμβαση, αλλά και τη σωστή συνεργασία μεταξύ των Ειδικών Παιδαγωγών που εργάζονται ως Συνοδοί ΠΠ με τους εκπαιδευτικούς της σχολικής, γενικής τάξης και τους γονείς. Η πλειονότητα των σχολείων στα οποία εργάζεται το δείγμα δεν υπάρχει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό , με τις απαραίτητες γνώσεις για την υποστήριξη μαθητών με ΕΕΑ.

Τα ερευνητικά ευρήματα επιβεβαιώνουν την εκτίμηση σχετικά με θέμα των αλλαγών στο ΠΠΣ, αλλά και συμπίπτουν με τα αποτελέσματα της έρευνας του Μαυροπαλιά (2013) ,

στην οποία οι εκπαιδευτικοί πρότειναν την ανάπτυξη υποδομών και την ανάπτυξη του ΠΠΣ. Συμφωνούν ακόμα και με την έρευνα της Παπανικολάου (2018) , όσο αφορά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ΕΠ. Οι ΕΠ δήλωσαν πως οι σχολικές υποδομές δεν είναι οι κατάλληλες για την πρόσβαση, ασφάλεια και παρέμβαση των μαθητών με ΕΕΑ. Η έρευνα της Πατσίδου (2011) ακόμα ταυτίζεται με τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης εργασίας, από τη στιγμή που το δείγμα της Πατσίδου δήλωσε πως δεν υπάρχει ο κατάλληλος εκπαιδευτικός εξοπλισμός για τη διαφοροποιημένη διδασκαλία παιδιών με ΕΕΑ.

Κεφάλαιο 8: Συμπεράσματα

Η συγκεκριμένη έρευνα είχε σκοπό να ερευνηθεί ο ρόλος των συνοδών παράλληλης στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Για το λόγο αυτό, διαμοιράστηκε ερωτηματολόγιο σε δείγμα εν ενεργεία συνοδών παράλληλης στήριξης, το οποίο αποτελούνταν από 21 ερωτήσεις.

Τα ερευνητικά ερωτήματα σχετίζονταν αρχικά με τη στάση των εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής απέναντι στο πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Έπειτα, αφορούσαν το είδος της επιμόρφωσης, πέρα των βασικών σπουδών, έχουν λάβει οι Ειδικοί Παιδαγωγοί για την εφαρμογή Παράλληλης Στήριξης, και τέλος ποιοι τομείς θεωρούνται σημαντικοί για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης.

Τα παραπάνω ερωτήματα , λαμβάνοντας υπόψιν παλαιότερες έρευνες που διεξάχθηκαν , διαμόρφωσαν τις ερευνητικές υποθέσεις, αρχικά πως οι ΣΠΣ αναμένεται να εμφανίσουν δισταγμό στην εφαρμογή προγράμματος Παράλληλης στήριξης, εξαιτίας ελλιπούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, πως ενδέχεται να βρεθεί υψηλό ποσοστό στην παρακολούθηση σεμιναρίων και επιμορφώσεων πάνω στην Ειδική Αγωγή , αλλά και στην μετέπειτα μεταπτυχιακή εξειδίκευση στον ίδιο τομέα, χωρίς όμως να έχουν ληφθεί γνώσεις αποκλειστικά στην εφαρμογή της Παράλληλης Στήριξης, καθώς και πως για τη βελτίωση του Προγράμματος Παράλληλης Στήριξης, οι προτάσεις τους θα αφορούσαν την ενίσχυση υποδομών και εξοπλισμού του σχολείου στο οποίο εργάζονται.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως οι εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής διαμορφώνουν θετική στάση απέναντι στο Πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης και Συνδιδασκαλίας. Πιστεύουν, όμως, ότι δεν ήταν προετοιμασμένοι για να αναλάβουν αυτή τη θέση, από τη στιγμή που το βασικό τους πτυχίο, ανάλογα με την ειδικότητά τους, δεν τους παρείχε τις κατάλληλες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις στον συγκεκριμένο τομέα. Για αυτό το λόγο, συνέχισαν την εκπαίδευσή τους , μέσω σεμιναρίων, επιμορφώσεων και μεταπτυχιακών σπουδών. Υπάρχει ομοφωνία, τόσο στην συγκεκριμένη έρευνα, όσο και στις έρευνες που έχουν διεξαχθεί στο παρελθόν πως η κυριότερη αλλαγή που πρέπει να γίνει για την επιτυχή έκβαση του ΠΠΣ είναι η υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων , η αυξημένη χρήση οπτικοακουστικού υλικού αλλά και η πρόσληψη σε κάθε δομή προσωπικού με γνώσεις απαραίτητες για την στήριξη μαθητή με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

Οι περιορισμοί της έρευνας αφορούσαν κυρίως το επιθυμητό δείγμα των ερωτηθέντων. Το ερωτηματολόγιο διαμοιράστηκε σε πληθυσμό εν ενεργεία Ειδικών

Παιδαγωγών , που αυτή τη στιγμή εργάζονται αυστηρά ως Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης με ταυτόχρονο πλαίσιο εργασίας τις Δομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Έτσι, δεν λήφθηκαν υπόψιν απαντήσεις από ΕΠ που αυτή τη στιγμή βρίσκοντας εκτός εργασιακού πλαισίου, ακόμα κι αν κατά το παρελθόν είχαν εργαστεί σε Πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης. Ένας ακόμα περιορισμός ήταν ότι η πλειοψηφία των απαντήσεων προήρθαν από γυναίκες συνοδούς παράλληλης στήριξης, όπως επίσης πως οι πλειονότητα των ερωτηθέντων είχε μικρή επαγγελματική εμπειρία τόσο σε δομές γενικής αγωγής , όσο και σε ειδικής αγωγής.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διεξαγωγή μελλοντικών ευρημάτων. Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες είναι η διερεύνηση του ρόλου του συνοδού παράλληλης στήριξης σε δομές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο ρόλος του συνοδού παράλληλης στήριξης σε δομές ειδικής αγωγής (ενδεικτικά αναφέρονται τα Ειδικά Δημοτικά Σχολεία, τα Ειδικά Γυμνάσια, τα Ειδικά Λύκεια), σε έρευνες που θα επικεντρώνονται στις διαφοροποιήσεις των απόψεων σχετικά με το ρόλο του συνοδού παράλληλης στήριξης μεταξύ ενεργού και διαθέσιμου εκπαιδευτικού προσωπικού Ειδικής Αγωγής, καθώς και μία σύγκριση μεταξύ ανδρών και γυναικών συνοδών.

Βιβλιογραφία

1. Ανδρούσου, Α., & Αυγητίδου, Σ.(2013). "*Η πρακτική άσκηση στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ερευνητικές προσεγγίσεις"*, διαθέσιμο στο: https://www.researchgate.net/publication/295083862_Androusou_A_Augetidou_S_Epim_2013_E_praktike_askese_sten_archike_ekpaideuse_ton_ekpaideutikon

2. Αργυροπούλου Σ.Ι. (2005) Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Αξιολόγηση του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης των Φοιτητών στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας, Διδακτορική Διατριβή , Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Φλώρινα, 2005, διαθέσιμο στο: https://www.didaktorika.gr/eadd/bitstream/10442/14401/1/14401.pdf

3. Βικιπαίδεια , "*Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό*", ανάκτηση από: https://el.wikipedia.org/

4. Γαρυφαλλιά Μ, Σκορδιαλός Ε *Μαθησιακές Δυσκολίες, είδη και Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις, Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης*, ΑΣΠΑΙΤΕ – Λιβαδειάς, διαθέσιμο στο: eproceedings.epublishing.ekt.gr

5. Δεδελή Γ (2020) "*Σχολικοί Διευθυντές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση Μαθητών με Αναπηρία και/ή Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες: Πεποιθήσεις και Στάσεις*", Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, 2020, ανάκτηση από: https://dspace.lib.uom.gr/

6. Δημήτριος Α. (2010) "*Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά για Μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Προτάσεις για την Αντιμετώπισή τους"*, Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αθήνα, 2010, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

7. Δώνη Κ. Ε. (2015) "*Αντιλήψεις Νηπιαγωγών για την Πρώιμη Ανίχνευση Συναισθηματικών και Συμπεριφορικών Δυσκολιών σε Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας: Μια Πανελλαδική Έρευνα*", Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Ιωάννινα, 2015, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

8. Ζωγράφος, Κ. (2003). Μαθήματα Πιθανοτήτων και Στατιστικής. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

9. Καλογεροπούλου Χ (2021) "*Το Εγχείρημα της Παράλληλης Στήριξης Συνεκπαίδευσης*

Παιδιών με Αναπηρία στο Νηπιαγωγείο", Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων , Σχολή Επιστημών Αγωγής, Ιωάννινα, 2021, διαθέσιμο στο: https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/bitstream

10. Καμπανέλλου Π (2011) "*Οι απόψεις των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Γενικής και Ειδικής Αγωγής για το Μοντέλο της Παράλληλης Στήριξης στο Πλαίσιο της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης Παιδιών Με και Χωρίς Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες*", Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Θεσσαλονίκη, 2011, διαθέσιμο στο: https://dspace.lib.uom.gr/bitstream

11. Καρακώστας Κ. (2004). Στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες. Διδακτικές Σημειώσεις. ΠΜΣ Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Επιμέλεια Σούρλου Ευλαμπία

12. Καραλής Θ, "Δια βίου Μάθηση και Εκπαίδευση: Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Προκλήσεις και Προοπτικές, Εισαγωγικό Κείμενο", Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

13. Καρανδινού Ε. (2018) Οι απόψεις των φοιτητών για την Πρακτική Άσκηση στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Πτυχιακή Εργασία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή, Τμήμα Νηπιαγωγών, Φλώρινα, 2018, διαθέσιμο στο: https://dspace.uowm.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1118/%CE%9A%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%9D%CE%94%CE%99%CE%9D%CE%9F%CE%A5%20%CE%95%CE%A5%CE%91%CE%93%CE%93%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%91.pdf?sequence=1&isAllowed=y

14. Λιναρδής Α, Παπαγιαννόπουλος Κ, Καλησπεράτη Ε (2011) "*Η Διαδικτυακή Έρευνα: Πλεονεκτήματα, Μειονεκτήματα και Εργαλεία Διεξαγωγής Διαδικτυακών Ερευνών*", Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Κείμενα Εργασίας, 2011/23. ανάκτηση από: http://main.ekke.gr/

15. Μάγου Ε. (2014) "Απόψεις Εκπαιδευτικών για τους Μαθητές με Δυσλεξία και Μαθησιακές Δυσκολίες", Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Ρόδος, 2014, ανάκτηση από: http://ikee.lib.auth.gr/

16. Μανωλάκη Β (2020) "*Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και Δυσλεξία: Γνώσεις και Απόψεις*

Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης", Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Ρόδος, 2020 , ανάκτηση από: https://hellanicus.lib.aegean.gr/

17. Μαυρογιώργος Γ., (1996). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: Οι μορφές της και το κοινωνικοπολιτικό τους πλαίσιο. Στο: Παράλληλα Κείμενα για τη Θ.Ε. ΕΚΠ62 (2005)

18. Μαυροπαλιάς Λ. Τ (2013) "Αξιολόγηση του Προγράμματος της Παράλληλης Στήριξης", Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Φλώρινα, 2013

19. Μενεξές Γ, Οικονόμου Α (2016) "Κανόνες και Οδηγίες για το Σχεδιασμό και τη Σύνταξη Ερωτηματολογίου", Τεχνική Έκθεση, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Θεσσαλονίκη, 2016

20. Μηλίγκου, Ε. (2007). Η εκπαιδευτική βελτίωση, το εκπαιδευτικό έργο και η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Στο Παν. Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα ΦΠΨ.

21. Μπαθρέλου Β (2013) "*Συνεκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα, Διαδρομές και Σύνορα: Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού*", Μεταπτυχιακή Εργασία, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Κόρινθος, 2013

22. Μπαλασάκη Φ.Γ. , Παυλίδης Θ. Γ. (2015) "*Διερεύνηση των Γνώσεων των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη Δυσλεξία και τη Διάσπαση Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας σε Μαθητές Τυπικής Ανάπτυξης*", Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Σχολική Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, Θεσσαλονίκη, 2015, ανάκτηση από: https://dspace.lib.uom.gr

23. Μπούτσικας, Μ. (2004). Σημειώσεις Μαθήματος «Στατιστικά Προγράμματα». Τμήμα Στατ. & Ασφ. Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

24. Νόβα Ε (2021), "*Η Αποτελεσματικότητα του Θεσμού της Παράλληλης Στήριξης : Απόψεις Μετόχων των Εκπαιδευτικών Μονάδων*", Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή, Φλώρινα. 2021, διαθέσιμο στο : http://dspace.uowm.gr/xmlui/bitstream/handle

25. Νόμος 4009/2011, "*Κεφάλαιο Α' Ανώτατη Εκπαίδευση*", ανάκτηση από: http://edip.ntua.gr/

26. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2009) "Πρόταση για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών",

διαθέσιμο στο: http://www.pi-schools.gr/paideia_dialogos/prot_epimorf.pdf.

27. Παμπούρη Α.Α. (2016)Η Συμβολή της Πρακτικής Άσκησης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και η Σύνδεσή της με την Αγορά Εργασίας: Μια αξιολογική Μελέτη περίπτωσης στο Πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων , Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, 2016 , διαθέσιμο στο: https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/19454/1/PampouriAnastasia_Phd2016.pdf

28. Πανεπιστήμιο Frederick , "*Προσόντα Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού*", ανάκτηση από: https://www.frederick.ac.cy

29. Παπαγεωργίου (2015) "Θεωρία Δειγματοληψίας", Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, Αθήνα, 2015 διαθέσιμο στο: https://repository.kallipos.gr

30. Παπαγεωργίου Γ (1998), "*Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα*" Αθήνα: Gutenberg-Τυπωθήτω

31. Παπαγεωργίου Γ Μέτρηση (Εγκυρότητα/ Αξιοπιστία), Σημειώσεις στο Διαδίκτυο , διαθέσιμο στο: https://sociology.soc.uoc.gr/pegasoc/wp-content/uploads/2014/10/Microsoft-Word-Papageorgiou-Egkyrotita.pdf

32. Παπαγεωργίου Ε "*Μεθοδολογία της Έρευνας και Ιατρική Στατιστική*", Ηλεκτρονικές Σημειώσεις, ΤΕΙ Αθήνας, ανάκτηση από: https://eclass.teiath.gr/modules/document/file.php/MSCITO102/5%20%CE%95%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%B9%CE%BF.pdf

33. Παπαηλιού Χ. (2018) "Γνώσεις και Απόψεις των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αναφορικά με την Υποστήριξη του Μαθητή με Δυσλεξία στη Σχολική Τάξη" , Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αθήνα, 2018, ανάκτηση από: https://pergamos.lib.uoa.gr/

34. Παπαϊωάννου, Τ. και Λουκάς, Σ. (2002). Εισαγωγή στη Στατιστική, Δεύτερη Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη.

35. Παπακώστα Χ (2010) “Αρχική Παιδαγωγική Κατάρτιση Εκπαιδευτικών με Έμφαση στη Στοχαστική Παρατήρηση”, Διδακτορική Εργασία Εξειδίκευσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα, 2010

36. Παπαναούμ Ζ , Λιακοπούλου Μ, “Υποστηρίζοντας την Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών: Αρχές και Πρακτικές της Επιμόρφωσης”, Ηλεκτρονικές Σημειώσεις, διαθέσιμο στο: http://www.diapolis.auth.gr/epimorfotiko_uliko/images/pdf/keimena/odigos/papanaoum.pdf

37. Παπανικολάου Γ (2018) “Δείκτες Ποιότητας Προγραμμάτων Συνεκπαίδευσης Μαθητών με Αναπηρία και/ή Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες”, Διδακτορικό Δίπλωμα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Θεσσαλονίκη, 2018

38. Παπασάββας Α “Η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών: Αρχές, Όροι και Προυποθέσεις”, Ηλεκτρονικές Σημειώσεις, ΠΕΚ Πατρών, διαθέσιμο στο: https://eclass.upatras.gr/

39. Πατσάλης Γ.Ζ. (2003) “*Η Ενσωμάτωση των Μαθητών με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες στο Δημοτικό Σχολείο*”, Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αθήνα, 2003, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

40. Πατσίδου Μ. (2010) “*Συνεκπαίδευση Παιδιών Με ή Χωρίς Ειδικές Ανάγκες: Στάσεις Εκπαιδευτικών και Μαθητών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*”, Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Θεσσαλονίκη, 2010, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

41. Πέννα Δ.Α. (2008) “*Στάσεις και Ετοιμότητα Δασκάλων ως προς την Ένταξη Παιδιών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες στο Γενικό Σχολείο*”, Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Φλώρινα, 2008, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

42. Σακελλαροπούλου Γ. (2012) “*Μεθοδολογικές Προτάσεις για την Υποστήριξη Φοιτητών με Δυσλεξία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση”*, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Μαθηματικών, Πάτρα, 2012, ανάκτηση από:

nemertes.lis.upatras.gr/

43. Σιάκος Ζ (2019) "*Διερεύνηση των Απόψεων Διευθυντών και Εκπαιδευτικών για το Θεσμό και τη Λειτουργία της Παράλληλης Στήριξης στο Εκπαιδευτικό Πλαίσιο*", Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Φλώρινα, 2019, διαθέσιμο στο: http://dspace.uowm.gr/xmlui/bitstream/handle

44. Τεντζερής Ε. (2017) "*Παράγοντες Σχολικής Επίδοσης Παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Αξιολόγηση Αυτών από τους Εκπαιδευτικούς*", Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Αθήνα, 2017, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

45. Τσάντας, Ν., Μωυσιάδης, Χ., Μπαγιάτης, Ν. και Χατζηπαντελής, Θ. (1999). Ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια στατιστικών πακέτων S.P.S.S., Excel, S-Plus, Εκδόσεις Ζήτη.

46. Τσιωμή Ε. (2014) "*Απόψεις Εκπαιδευτικών Προσχολικής Εκπαίδευσης για την Ένταξη Παιδιών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες*", Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Βόλος, 2014 διαθέσιμο στο: https://core.ac.uk/

47. Τσούγη, Κατζολη, Γιαννέλου (2015) Μαθησιακές Δυσκολίες – Δυσλεξία. Μια κριτική ματιά σε θεωρίες και μεθοδολογίες σχετικά με την ψυχοπαιδαγωγική αντιμετώπιση της Δυσλεξίας, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, "Λειτουργίες νόησης και λόγου στη συμπεριφορά, στην εκπαίδευση και την ειδική αγωγή", Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τομέας Ειδικής Αγωγής και Ψυχολογίας ΠΤΔΕ, Κέντρο Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης

48. Χαντόλιας Κ, 2019 "Απόψεις των εκπαιδευτικών διοικητικών στελεχών και των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής σχετικά με την παράλληλη στήριξη και τα τμήματα ένταξης παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες: μια διερευνητική μελέτη", Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, Θεσσαλονίκη, 2019 διαθέσιμο στο: https://dspace.lib.uom.gr/bitstream

49. Χαρέλλη Φ (2007) *Σύνταξη και εφαρμογή λογισμικού για τη διάγνωση, αξιολόγηση ή/και αντιμετώπιση παιδιών με δυσλεξία στο δημοτικό σχολείο*, Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Παν/μιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλοσοφίας- Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Ιωάννινα 2007

50. Χατζηγιαννόγλου Θ. (2006) "*Η Συμβολή του Εκπαιδευτικού στην Ένταξη των Παιδιών με Ιδιαίτερες Ανάγκες στο Δημοτικό Σχολείο*", Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα, 2006, ανάκτηση από: https://www.didaktorika.gr/

51. Χατζηνικολάου, Δ. (2002). Στατιστική για οικονομολόγους, Β Έκδοση.

52. Babbie, E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα*. Επιμέλεια Κ. Ζαφειρόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ.

53. Bigge M (1990) Θεωρίες Μάθησης, Εκδόσεις Πατάκης

54. Cohen , L. & Manion L. (1997), "Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας" (μτφρ Μητσοπούλου Χ – Φιλοπούλου Μ), Αθήνα: Έκφραση

55. Coombs P.A , Amhed M (1974) "Attacking Rural Poverty: How Non – formal Education Can Help", John Hopkins University Press, Baltimore, 1974

56. Diener, E. & Crandall, R. (1978) "Ethics in Social and Behavioural Resarch", Chicago, University of Chicago Press

57. Eurydice (2002). The teaching profession in Europe

58. Gimmestad, M .J. & Hall, G.E. (1995). Teacher education programs

59. INTASC Core Standards and Principles for Preservice and Inservice Teachers. (1992). Διαθέσιμο στο: www.ecu.edu/cseduc/teached/upload/INTASCStandardsIndicators.pdf

60. Tom, A. (1987). Replacing pedagogical knowledge with pedagogical questions

Παράρτημα

1. Φόρμα Ενημέρωσης Συμμετεχόντων

Αγαπητοί/ές ,

Ονομάζομαι 2021221, με κωδικό φοιτήτριας τον 2021221 και είμαι προπτυχιακή φοιτήτρια στο Μητροπολιτικό Κολλέγιο/University of East London, στο πρόγραμμα BA Special Education (Προπτυχιακό Τμήμα Ειδικής Αγωγής)

Στο πλαίσιο των σπουδών μου, μου ζητήθηκε να διεξάγω μία επιστημονική έρευνα στα πλαίσια σας προπτυχιακής μου εργασίας.

Ο σκοπός της έρευνάς μου είναι να διερευνηθεί ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στη Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες Αυτό θα είναι χρήσιμο, γιατί η έρευνα θα συνεισφέρει στην επέκταση της υπάρχουσας γνώσης και τα αποτελέσματα αναμένεται να αποβούν χρήσιμα για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης στο Δημοτικό Σχολείο μέσω της διερεύνησης των απόψεων και στάσεων των ίδιων των συνοδών.

Στην έρευνα θα χρησιμοποιηθεί η ποσοτική μεθοδολογία και θα μοιραστούν ερωτηματολόγια ώστε να διερευνηθούν 1) Ποια είναι η στάση των εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής απέναντι στο πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση; 2) Ποια επιμόρφωση, πέρα των βασικών σπουδών τους, έχουν λάβει οι Ειδικοί Παιδαγωγοί για την εφαρμογή Παράλληλης Στήριξης; 3) Ποιοι είναι οι παράγοντες που οι Συνοδοί Παράλληλης Στήριξης θεωρούν σημαντικούς για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης;

Σας παρακαλώ να μου δώσετε τη συγκατάθεσή σας για να συμμετέχετε στην έρευνά μου, καθώς οι εμπειρίες και οι απόψεις σας είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για τη διεξαγωγή της πτυχιακής μου.

Σας διαβεβαιώνω ότι η επεξεργασία των πληροφοριών και των προσωπικών στοιχείων θα ακολουθήσει το Κώδικα Ηθικής Δεοντολογίας του Κολλεγίου, καθώς και τα όσα ορίζονται από τις διατάξεις των Ν. 2472/97 και 3471/2006 καθώς και του Κανονισμού ΕΕ 2016/679 οι οποίοι διασφαλίζουν την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα. Σε κανένα μέρος της εργασίας μου δε θα αποκαλύψω προσωπικά στοιχεία και πληροφορίες και θα τηρηθεί το επιστημονικό απόρρητο και η ανωνυμία. Η συμμετοχή σας είναι προαιρετική και είστε ελεύθερος/η να αποχωρήσετε οποιαδήποτε στιγμή επιθυμείτε. Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου.

Η συλλογή των ερευνητικών δεδομένων θα διαρκέσει σε χρόνο που θα έχετε κι εσείς συμφωνήσει.

Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας και το χρόνο που διαθέσατε να διαβάσετε αυτό το γράμμα.

Με εκτίμηση,
2021221

2. Φόρμα Συγκατάθεσης Συμμετεχόντων

Τίτλος εργασίας: Ο Ρόλος των Συνοδών Παράλληλης Στήριξης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Στάσεις, Αντιλήψεις και Επιμόρφωση στη Συνδιδασκαλία Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Κωδικός Φοιτητή/ριας: 2021221

Τηλ:. **21 3333 0300** **Email:** **kmelissourgou19b@amcstudent.edu.gr**

Παρακαλώ τσεκάρετε το κουτάκι

1. Βεβαιώνω ότι έχω διαβάσει και έχω καταλάβει το γράμμα συγκατάθεσης τόσο για τη διεξαγωγή της έρευνας όσο και για την χρήση των προσωπικών μου δεδομένων και είχα την ευκαιρία να κάνω ερωτήσεις ☐
2. Κατανοώ ότι η συμμετοχή μου είναι εθελοντική και ότι μπορώ να αρνηθώ χωρίς να παρέχω το λόγο. ☐
3. Συμφωνώ να συμμετέχω στην έρευνα

Όνομα Υποψηφίου Συμμετέχοντα _____

Στοιχεία επικοινωνίας: _____

Υπογραφή _____ Ημερομηνία _____

3. Ερωτηματολόγιο

Α: Δημογραφικά Στοιχεία

1. Φύλο
    - Άντρας
    - Γυναίκα
2. Ηλικία
    - 18-25
    - 26-35
    - 36-45
    - 45-56
    - 56+
3. Ιδιότητα
    - Δάσκαλος/α
    - Καθηγητής/τρια Θεωρητικών Μαθημάτων
    - Σχολικός Νοσηλευτής
    - Καθηγητής/τρια Θετικών Μαθημάτων
    - Καθηγητής/τρια Ξένων Γλωσσών
    - Άλλο

4.Σημειώστε τον ανώτερο τίτλο σπουδών σας:

- Πτυχίο
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό

5. Σχέση Εργασίας:

- Μόνιμος Εκπαιδευτικός
- Αναπληρωτής Εκπαιδευτικός
- Αναπληρωτής Μειωμένου Ωραρίου
- Ωρομίσθιος

Β: Επιμόρφωση στην Παράλληλη Στήριξη

6. Έχετε επιμορφωθεί για το πρόγραμμα Παράλληλης Στήριξης:

- Ναι
- Όχι

6α. Αν ναι, παρακαλώ σημειώστε αντίστοιχα:

- Σε πτυχιακές σπουδές

- Σε μεταπτυχιακές σπουδές
- Σε επιμόρφωση 400 ωρών
- Σε σεμινάρια άνω των 60 ωρών
- Σε σεμινάρια κάτω των 60 ωρών
- Άλλο:

7. Πόσα σεμινάρια / διαλέξεις / συνέδρια με θέμα την Παράλληλη Στήριξη έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία 5 χρόνια;

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5+

8. Θεωρείτε απαραίτητη τη συνεχή ενημέρωση – επιμόρφωση εκπαιδευτικών για τον θεσμό της Παράλληλης Στήριξης;

Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

9. Πιστεύετε ότι η γνώση που πήρατε μόνο από το πρώτο πανεπιστημιακό σας πτυχίο είναι αρκετή για να μπορείτε να υποστηρίξετε το πρόγραμμα της Παράλληλης Στήριξης;

Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

Γ: Εμπειρία και Απόψεις για τον θεσμό της Παράλληλης Στήριξης

10. Σύνολο χρόνων της εκπαιδευτικής σας εμπειρίας

- 0
- 1-5
- 6-10
- 11-20
- 20+

11. Χρόνια υπηρεσίας στην Ειδική Αγωγή

- 0
- 1-5

- 6-10
- 11-20
- 20+

12.Χρόνια υπηρεσίας στην Παράλληλη Στήριξη

- 0
- 1-5
- 6-10
- 11-20
- 20+

13. Πόσο προετοιμασμένος/η ήσασταν να δουλέψετε σε ένα περιβάλλον Παράλληλης Στήριξης:

Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

14. Πώς θα χαρακτηρίζατε το είδος της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια της Παράλληλης Στήριξης

	Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
	1	2	3	4	5
1. Ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στην ανάγνωση και τη γραφή					
2. Ειδικά εξατομικευμένη διδασκαλία στα μαθηματικά					
3. Ενισχυτική (φροντιστηριακή) διδασκαλία στην ανάγνωση και γραφή					
4. Ενισχυτική (φροντιστηριακή) διδασκαλία στα μαθηματικά					
5. Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων					
6. Ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων					
7. Ανάπτυξη προφορικών – γλωσσικών δεξιοτήτων					

8. Φύλαξη παιδιού					
9. Άλλο (Σημειώστε…….....……..……...……...)					

15. Σας βοήθησε η συνεργασία σας με τον εκπαιδευτικό της τάξης για να ανταποκριθείτε αποτελεσματικότερα στις ανάγκες των μαθητών που στηρίζετε;

Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

16. Κρίνοντας από την εμπειρία σας, σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος της παράλληλης στήριξης βοηθάει τα παιδιά που στηρίζετε, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων:

Δεξιότητα	Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
	1	2	3	4	5
1. Αναγνωστικών Δεξιοτήτων					
2. Ορθογραφικής Δεξιότητας					
3. Δεξιοτήτων Παραγωγής Γραπτού Λόγου					
4. Μαθηματικών Δεξιοτήτων					
5. Λεκτικής Επικοινωνίας					
6. Κοινωνικής συνδιαλλαγής με τους συνομήλικους					
7. Συνεργασίας με συνομήλικους					
8. Φιλιών με άλλα παιδιά δίχως ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες					
9. Αυτοεξυπηρέτησης					
10. Αυτονομίας					
11. Συναισθηματικών Δεξιοτήτων					

17. Στις παρακάτω ερωτήσεις περιγράψτε το δικό σας τρόπο παράλληλης στήριξης, με τους ακόλουθους δύο τρόπους:

Στην αριστερή στήλη αξιολογήστε ανάλογα τη σημασία της κάθε μίας από τις παρακάτω

προτάσεις.

Στην δεξιά στήλη αξιολογήστε το βαθμό ανταπόκρισης στις παρακάτω προτάσεις.

Κατά πόσο αυτός ο παράγοντας είναι ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ για την Παρ/λη Στήριξη					**1. Ελάχιστα** **2. Λίγο** **3. Μέτρια** **4. Πολύ** **5. Πάρα πολύ**	**Κατά πόσο αυτός ο παράγοντας σχετίζεται με τη ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΔΟΥΛΕΙΑ στην Παρ/λη Στήριξη**				
1	2	3	4	5	1. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους με τους άλλους εκπ/κούς	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	2. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών τους σε καθημερινή βάση	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	3. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης επικοινωνούν αποτελεσματικά με εκπ/κούς του σχολείου τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	4. Οι εκπ/κοί της τάξης έχουν τις ικανότητες να διδάξουν την ύλη αποτελεσματικά	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	5. Ο εκπ/κος παρ/λης στήριξης είναι το εξίσου υπεύθυνος με τους άλλους εκπ/κούς για όσα συμβαίνουν στην τάξη	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	6. Ο εκπ/κός της παρ/λης στήριξης συναποφασίζει με τους εκπ/κούς της τάξης	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	7. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης αισθάνονται σιγουριά για τις διδακτικές ικανότητές τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	8. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης είναι ικανοί λύτες προβλημάτων στην	1	2	3	4	5

					τάξη που διδάσκουν					
1	2	3	4	5	9. Ο εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής είναι ικανός να προσαρμόσει την ύλη έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών του	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	10. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης έχουν έναν διακριτό αλλά αναγκαίο ρόλο στην τάξη συνδιδασκαλίας	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	11. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης μπορεί να ασκούν κριτική, μέχρι ενός σημείου, στο συνάδελφό της γενικής αγωγής	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	12. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης συνεισφέρουν ο καθένας με μοναδικό τρόπο βασισμένο στην επαγγελματική τους ειδίκευση	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	13. Οι μαθητές της τάξης συνδιδασκαλίας δέχονται εξατομικευμένη βοήθεια και ολοκληρώνουν οι περισσότεροι τις εργασίες τους	1	2	3	4	5

1	2	3	4	5	14. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους γονείς των μαθητών τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	15. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης εφαρμόζουν μοντέλα συνεργασίας	1	2	3	4	5

1	2	3	4	5	16. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης κάνουν συνεχείς προσαρμογές στους τρόπους διδασκαλίας για να διασφαλίσουν την επιτυχία των μαθητών τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	17. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης επικοινωνούν τακτικά μεταξύ τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	18. Ο εκπ/κός της παρ/λης στήριξης κατά τη διάρκεια του μαθήματος αντιλαμβάνεται τους στόχους και τις κατευθύνσεις του εκπ/κού γενικής αγωγής	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	19. Ο εκπ/κός της παρ/λης στήριξης αναπληρώνει κάποιον εκπ/κό που απουσιάζει από την τάξη του	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	20. Σε μία τάξη συνδιδασκλαλίας οι μαθητές εργάζονται για τον ίδιο σκοπό αλλά τα επιτεύγματά τους πιθανόν να εκφράζονται με διαφορετικούς τρόπους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	21. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης να επιτηρούν τους μαθητές τους κατά τη διάρκεια του διαλείμματος	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	22. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης ανταλλάσσουν διδακτικές στρατηγικές με άλλους εκπ/κούς όταν αυτό είναι απαραίτητο	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	23. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης προσαρμόζουν τα εργαλεία και τις διαδικασίες αξιολόγησης εκεί που είναι απαραίτητο	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5

					24. Υπάρχει αλληλοσεβασμός μεταξύ των εκπ/κών της παρ/λης στήριξης και των εκπαιδευτικών γενικής εκπαίδευσης					
1	2	3	4	5	25. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης χρησιμοποιούν μια ποικιλία τεχνικών για να προσφέρουν κίνητρα στους μαθητές τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	26. Η ύλη σε μια τάξη συνδιδασκαλίας περιλαμβάνει την ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	27. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης γνωρίζουν μια ποικιλία τρόπων και τεχνικών για να ανταποκριθούν στην ποικιλομορφία των μαθητών τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	28. Οι εκπαιδευτικοί της παράλληλης στήριξης μοιράζονται τη φιλοσοφία της μάθησης και διδασκαλίας τους	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	29. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης πιστεύουν ότι οι εξατομικευμένες ανάγκες των μαθητών καθορίζουν τις πρακτικές που θα εφαρμόσουν στην τάξη	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	30. Οι εκπ/κοί παρ/λης στήριξης εμπιστεύονται ο ένας τον άλλο	**1**	2	3	4	5

18. Ποια είναι η γνώμη σας για τη χρησιμότητα του θεσμού της Παράλληλης Στήριξης;

- Πολύ Θετική
- Θετική
- Ουδέτερη
- Αρνητική
- Πολύ Αρνητική

Δ: Προτάσεις για Βελτιώσεις και Αλλαγές

19. Ποιες αλλαγές προτείνετε για τη βελτίωση του προγράμματος Παράλληλης Στήριξης;

- Αύξηση ωρών παρέμβασης εκτός τάξης
- Χορήγηση οπτικοακουστικού υλικού
- Δημιουργία χώρων διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Κατάλληλη συνεργασία Συνοδού Παράλληλης και Γενικού Παιδαγωγού
- Κατάλληλη Συνεργασία Συνοδού Παράλληλης και Γονέων

20. Το σχολείο σας διαθέτει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες;

- Ναι
- Όχι

21. Το σχολείο σας διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για την εκπαίδευση μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες;

- Ναι
- Όχι